

QSI.TL.04

Revizyon 21 / 02.01.2023

Tetkik Süresi Hesaplama Talimatı

İÇİNDEKİLER

1. AMAÇ	3
2. KAPSAM	3
3. TANIMLAR	3
4. REFERANS DOKÜMANLAR	4
4.1. Formlar	4
4.2. Diğer Dokümanlar	4
5. UYGULAMA	5
5.1. ISO 9001 & ISO 14001 & ISO 45001 & HELAL BELGELENDİRME TETKİKLERİ	8
5.1.1. Etkin Çalışan Sayısını Belirleme	8
5.1.2. Risk Sınıfı ve Karmaşıklık Kategorisi Belirleme	9
5.1.2.1. ISO 9001 KYS Risk Belirleme.....	10
5.1.2.2. ISO 14001 ÇYS Karmaşıklık Kategorisi Belirleme	11
5.1.2.3. ISO 45001 İSG Karmaşıklık Kategorisi Belirleme.....	17
5.1.3. Tetkik Süresine Etki Eden Faktörleri Belirleme.....	20
5.1.4. Entegre Tetkikler İçin Entegrasyon Oranı Belirleme	21
5.1.5. Tetkik Süresi Belirleme Tablosu	26
5.2. ISO 27001 TETKİKLERİ	27
5.2.1. Tetkik Süresine Etki Eden Faktörleri Belirleme.....	28
5.2.1.1. İş ve BT Karmaşıklığı Seviyesi Etkisini Belirleme	28
5.2.1.2. Diğer Faktörleri Belirleme	29
5.2.2. Tetkik Süresi Belirleme Tablosu	29
5.3. ISO 50001 TETKİKLERİ	30
5.3.1. Etkin Çalışan Sayısını Belirleme	30
5.3.2. Karmaşıklık Kategorisi Belirleme.....	31
5.3.3. Entegre Tetkikler İçin Entegrasyon Oranı Belirleme	32
5.3.4. Tetkik Süresi Belirleme Tablosu	32
5.4. ISO 20001-1 TETKİKLERİ	33
5.4.1. İlk denetim için denetim toplam zamanın hesaplanması:	33
5.4.2. Denetim toplam zamanı düzenlemeleri:.....	34
5.4.3. Başka yönetim sistemi standardı belgelendirmeleri için düzenlemeler:	35
5.4.4. Gözetim ve yeniden belgelendirme denetimleri için ayrılan toplam zamanın belirlenmesi:	35
5.5. ISO 27701 TETKİKLERİ	35
5.5.1. Denetim süresinin belirlenmesi:	35
5.6. ISO 22000 TETKİKLERİ	36
5.6.1. Tetkik için harcanacak olan zaman,.....	36
5.6.2. Birinci Aşama Denetimleri:	36
5.6.3. İkinci Aşama / Belgelendirme Denetimleri:	37
ISO 22003 (B)-EK A GRUPLAR, KATEGORİ ve ALT KATEGORİ KODLARI 38	
5.6.4. Tetkik süresi azaltma gerekçesi;	39
5.7 HELAL BELGELENDİRME TETKİKLERİ	39
5.7.1 Tetkik Sürelerinin Belirlenmesi.....	39
5.7.2 Helal ürün/hizmet/süreç ve/veya yönetim sistemi kategorilerinin sınıflandırılması.....	40
5.7.3. Asgari Tetkik Süresi Hesaplama Tekniği.....	40
5.7.4. Sürelerini Etkileyebilecek Özel Durumlar.....	44
6. REVİZYON İZLEME SAYFASI	46

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	2/46		

1. AMAÇ

Bu talimatın amacı, tetkik tipleri ve kuruluş yapısı dikkate alındığında denetimler için harcanacak adam/gün sayılarını belirlemektir.

2. KAPSAM

Bu talimat ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, ISO 50001, ISO 27001, ISO 20000-1, ISO 27701 ve ISO 22000 Belgelendirme, **TS OIC/SMIIC 2:2019 ve atıf yapılan TS ISO 17021-1:2015 ISO/IEC 17065** gözetim, yeniden belgelendirme, takip ve özel denetimleri kapsamaktadır.

3. TANIMLAR

Daimi Saha; Bir kuruluşun düzenli olarak işlerini yürüttüğü veya hizmetlerini sunduğu fiziksel veya sanal lokasyon

EnYS Saha; Herhangi bir saha tanımlanması uygulanabilir olmadığında (örneğin hizmetler için) belgelendirmenin kapsamı, kuruluşun genel merkezindeki faaliyetlerinin yanı sıra hizmetlerin sunumunu da kapsar. İlgili olduğu durumda QSI, belgelendirme tetkikinin denetlenen kuruluşun hizmetlerini sunduğu noktada yapılmasının ve merkez ofisinin tespit edilmesinin ve denetlenmesinin gerekli olduğuna karar verebilir.

Geçici Saha; Sınırlı bir süreyle belirli bir işin yapılması veya bir hizmetin verilmesi için kuruluş tarafından kurulan ve kalıcı bir saha olmaması gereken sahadır (örneğin bir inşaat şantiyesi). Geçici sahalar bir kuruluşun önemli enerji kullanımı ve enerji tüketimi unsurlarını oluşturuyorsa bu sahalar EnYS tetkikine dâhil edilir.

Çok Sahalı Kuruluş; Tek bir yönetim sisteminin uygulandığı, belirli faaliyetlerin planlandığı, kontrol edildiği ve bu faaliyetlerin kısmen veya tamamen yürütüldüğü bir sahalar ağından oluşan (daimi, geçici veya sanal) tanımlı bir merkezi fonksiyondan oluşan (bundan sonra merkez ofisi olarak anılacaktır) kuruluş.

Çok sahalı bir kuruluş, özgün bir tüzel kişilik olmak zorunda değildir, ancak bütün sahalar merkez ofisiyle yasal veya sözleşmeye tâbi bir başa ve ortak bir EnYS'ye sahip olmalıdır. EnYS kurulmalı, uygulanmalı, sürdürülmeli ve belgelendirme kuruluşu tarafından sürekli gözetim tetkiklerine ve merkez ofisi tarafından planlanan iç tetkiklere tâbi olmalıdır. Merkez ofisi, gerekli olduğunda sahaların düzeltici faaliyetleri uygulamasını zorunlu tutma yetkisine sahip olmalıdır.

ÖRNEK: Bayiler ve acenteler aracılığıyla çalışan kuruluşlar; satış ofisi ağları bulunan imalat şirketleri; benzer proseslere veya önemli enerji kullanımlarına sahip imalat şirketleri; benzer hizmetler sunan çok sahalı hizmet şirketleri, birden çok şubesi olan şirketler.

Merkezi Fonksiyon; Yönetim sisteminden sorumlu olan ve merkezi olarak yöneten fonksiyon

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	3/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

Not: Merkezi fonksiyon, üst yönetimin her bir saha üzerindeki yetki ve sorumluluğunun uygulandığı fonksiyondur.

Sanal Saha; Kişilerin farklı fiziksel konumda olsalar bile prosesleri icra etmelerine olanak tanıyan çevrimiçi ortam.

Not 1: Bu tarz bir sanal sahaya örnek olarak, tüm çalışanlarının uzaktan işlerini yürüttüğü, Bulut sistemi üzerinden uzaktan çalışan personelin olduğu tasarım ve geliştirme kuruluşu gösterilebilir.

Not 2: Proseslerin fiziksel bir ortamda yapılması gereken sahalar sanal saha olamaz. (antropoculuk, üretim, fiziksel test laboratuvarları, fiziksel ürünlerin kurulumu veya tamiri vb.)

Birincil Proses; Herhangi bir hatanın uygulanabilir normatif dokümanların amaçlarına uygunluğu direkt etkileyen, ürün veya hizmetle direkt ilgili proses. Çekirdek veya değer üreten prosesler.

İkincil Proses; Uygulanabilir normatif dokümanların amaçlarına uygunluğu direkt etkilemeyen destek prosesler.

İlave Saha; Belgelendirilmiş çoklu saha ağına sonradan eklenen yeni bir saha veya saha grubu.

Helal Kritik Kontrol Noktaları: Helal kapsamına giren ürünlerin üretilmesinden nihai tüketiciye intikaline kadar gerekli olan ve hizmet/proses/yönetim sistemlerinin işletilmesi için gerekli olan helallik ve tayıplık şartlarının belirlenerek bu şartların üretim ve servis/işletim aşamasında tüketici/kullanıcı/faydalanıcı/işletici nezdinde helallik ve tayıplık açısından risk oluşturabilecek kaynakların/nedenlerin belirlenmesi ve ortadan kaldırılmaları esasına dayanan tespit ve izleme sistemidir

4. REFERANS DOKÜMANLAR

4.1. Formlar

4.2. Diğer Dokümanlar

- QSIPRO Yazılımı
- TÜRKAK R 40.01 Rehberi
- IAF ID1
- IAF MD1 – Çoklu Adresler İçin Denetimler
- IAF MD19 – Çok sahalı kuruluş tarafından yönetilen yönetim sisteminin denetlenmesi ve belgelendirilmesi (örnekleme mümkün olmadığında)
- IAF MD2 – Transfer Denetimleri
- IAF MD5 – Gün Sayılarının Hesaplanması
- IAF MD11 – Entegre Denetimler
- IAF MD22 - Application of 17021-1 for the Certification of OH&SMS

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	4/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

- ISO 27006:2020 Bilgi güvenliği yönetim sistemlerinin tetkik ve belgelendirmesini yapan kuruluşlar için şartlar
- ISO 50003:2021 Enerji yönetim sistemleri – Enerji yönetim sistemlerinin tetkik ve belgelendirmesini sağlayan kuruluşlar için şartlar
- ISO 20006-1:2021
- ISO 22003:2015 Gıda güvenliği yönetim sistemleri - Gıda güvenliği yönetim sistemlerinin tetkikini ve belgelendirilmesini sağlayan kuruluşlar için şartlar
- PRO.10 Sistem Belgelendirme Prosedürü
- TS OIC/SMIIC 1:2019 Standardı
- TS OIC/SMIIC 4:2019 Standardı
- TS OIC/SMIIC 2:20019 Standardı

5. UYGULAMA

Süre hesaplamalarında; ISO 9001 KYS ve ISO 14001 ÇYS Denetimleri için IAF MD 5 Klavuzu, ISO 27001 ve ISO 27701 denetimleri için ISO 27006, ISO 20000-1 için ISO 20006-1, ISO 50001 EnYS Denetimleri için ISO 50003, ISO 45001 İSG Denetimleri için IAF MD22 ve ISO 17021-10, Çoklu Sahaların Denetimleri için IAF MD 1 Klavuzu, Entegre Denetimler için IAF MD 11, Transfer Denetimleri için IAF MD2, **helal belgelendirme için OIC/SMIIC 2** referans alınmıştır.

Bu talimat kapsamındaki tüm standartlar için aşağıdaki ortak kurallar uygulanır;

- ✓ ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001 Denetimlerinde kapsam kodu IAF ID 1 ve TÜRKAK R 40.01 rehberine göre belirlenir. ISO 50001, ISO 22000 Denetimlerinde kapsam kodu TÜRKAK R 40.01 rehberine göre belirlenir. **Helal belgelendirme denetimleri için TS OIC/SMIIC 2:2019 standardına göre belirlenir.** Belgelendirilecek faaliyet için ilgili kapsama ait Kapsam Kodu QSIPRO yazılımı aracılığı ile belirlenir. Müşterinin birden fazla kodunun olması durumunda müşteri faaliyet alanına göre en yüksek riskli / karmaşıklık kategorisi en yüksek kodlar referans alınır. Kapsam kodu belirlenirken müşterinin ana faaliyet konusu dikkate alınır.

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	5/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

Talep - Düzelt

NACE
FAKTÖRLER
ENTEGRASYON
BGG
50001
27001

Talep Bilgileri

Talebi Açan:

Grubu:

Transfer mi? Evet Hayır

Denetim Türü:

Akreditasyon:

Başvuru Tarihi:

Kapsam:

Nace

Türkak SB - 17.09.2018

- 14001:2015 (0)
- 28-41.2
- 28-42.9
- 9001:2015 (0)
- 28-41.2
- 28-42.9

Nace - Sil	
Akreditasyon	Türkak SB
Belge	14001:2015
EA	28
Nace	41.2
Adı	İkamet veya ikamet amaçlı olmayan binaların inşaatı
Karmaşıklık	Yüksek

Sil

- ✓ Toplam Tetkik Zamanı On Site Tetkik Süresi ve Off Site Tetkik Süresi toplamı ile elde edilir.

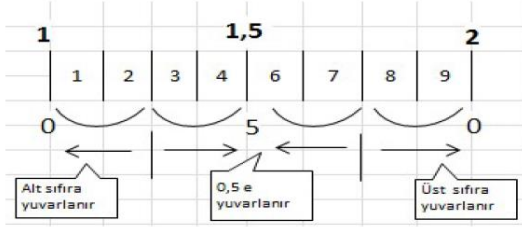
TOPLAM TETKİK ZAMANI (A)	
<p style="text-align: center;">B= On Site Tetkik Süresi (Min) (Tetkik Süresi * %80)</p> <ul style="list-style-type: none"> Açılış toplantısı Denetim yapılırken doküman incelemesi Denetim sırasında iletişim Kılavuzların ve gözlemcilerin rollerini atamak Bilgi toplamak ve doğrulamak Denetim bulgularını tespit etmek Denetim sonuçlarını hazırlamak Kapanış toplantısını yürütmek 	<p style="text-align: center;">C= Off Site Tetkik Süresi (Tetkik Süresi * %20)</p> <ul style="list-style-type: none"> Planlama Müşteri ile iletişim DF Kapamaları Komite incelemesi Belge Basımı Diğer işler
<p>İlk Belgelendirmede Aşama 1 = B*%30, Aşama 2 = B*%70</p>	

- ✓ Off site tetkik için ek süre gereksinimleri olması durumunda bu süre hiçbir şekilde on site tetkik süresinden düşülmez.
- ✓ Denetçiler için 1 adam/gün 8 saatten oluşur. Yemek, şantiyeler arası ulaşım gibi aktiviteler bu süreye dahil edilmez.
- ✓ Aşama 2, gözetim ve yeniden belgelendirme denetimleri 1 günden az olamaz.
- ✓ Bir tetkikçi olarak atanmayan herhangi bir ekip üyesi tarafından harcanan zaman (yani, teknik uzmanlar, çevirmenler, tercümanlar, gözlemciler ve tetkik eğitimi alanlar) tetkik süresi olarak sayılmaz.
- ✓ Uzaktan denetimler (web meeting, konferas ...) hiçbir zaman on site tetkik süresinin %50'nden fazla olacak şekilde planlanamaz. %30'undan fazla planlanır ise gerekçesi QSIPRO yazılımına kaydedilir.
- ✓ Aşama 1 tetkikinde elde edilen bilgiler ışığında Aşama 2 tetkik süresi değiştirilebilir.

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	6/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

- ✓ Yeniden belgelendirme denetimleri için, müşterinin sistem performans gözden geçirilmesi toplam tetkik süresinin bir parçasını oluşturmaz.
- ✓ QSI denetim ekibinin bütünlüğü ve genişliğini göz önünde bulundurarak denetimin etkinliğinden emin olur. (örneğin yarım gün 2 denetçi ile denetim yapmak yerine 1 gün 1 denetçi ile denetim yapmak tercih sebebi olacaktır)
- ✓ Hesaplama sonrası tetkik süresi ondalıklı olduğu takdirde en yakın yarıma yuvarlanır (1.3 gün 1.5 olur, 1.2 ise 1 olur. 1.25 gün, 1.5 olacaktır).

Helal belgelendirme için kurallar,

- ✓ Helal sistem tetkiki için, tetkik ekibinde yer alan İslami konular uzman(lar)ı (İİU) ve teknik uzman(lar) (TU) ile tetkik ekibinde yer almayan gözlemci(ler) ve eğitim almak veya tecrübe edinmek için katılan aday tetkikçi(ler) tarafından tetkikte harcanan süre OIC/SMIIC 2 Ek-B'deki tetkikçi/gün süresine dahil edilmez. Tetkik ekibinde yer alan İKU ve teknik uzmanların harcayacağı süre Ek-B'deki sürelerle ayrıca eklenir.
- ✓ Bütün tetkikler bu dokümanda tarif edilen metot ve kullanılan parametreler ile hesaplanır. Ancak, yapılan hesaplamalar ya da özel durumlar sonucunda 1 günden az çıkan değerler yine de bir (1) gün olarak kabul edilir ve tetkik en az 1 tetkikçi/gün olarak gerçekleştirilir.
- ✓ OIC/SMIIC 2:2019 Ek A'daki A, B, G, H, I, J ve K kategorilerinde Aşama 1 tetkikinin yerinde gerçekleştirip gerçekleştirilmeyeceğine planlama birimi tetkik ekibiyle görüşerek karar verir. C, D, E, F, L, M ve N kategorilerinde ise Aşama 1'in yerinde gerçekleştirilmesi zorunludur. Aşama 1'in müşteri organizasyonunun yerinde gerçekleştirilmediği durumlarda, Aşama 1'de geçirilecek zaman toplam tetkik süresinin %20'sinden fazla olamaz. Yerinde gerçekleştirildiği durumlarda ise Aşama 1'de geçirilecek zaman toplam tetkik süresinin %30'unu aşamaz.
- ✓ Aşama 1 ve Aşama 2 tetkikleri arasındaki süre, uygunsuzlukların çözüme kavuşturulmasına yönelik müşterinin ihtiyaç duyacağı zaman dikkate alınarak belirlenir ve bu süre en çok 6 ay olabilir. Aradaki sürenin 6 ayı geçmesi durumunda Aşama 1 tekrar edilir.
- ✓ Aşama 2 her durumda toplam tetkik süresinin asgari olarak %70'inden az olamaz.
- ✓ Gözetim tetkikleri, asgari İlk Belgelendirme Tetkik Süresi'nin 1/3'ü kadardır.
- ✓ Yeniden belgelendirme tetkiki süresi, İlk Belgelendirme Tetkik Süresi'nin asgari olarak 2/3'ü kadardır.

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	7/46		

5.1. ISO 9001 & ISO 14001 & ISO 45001 & HELAL BELGELENDİRME TETKİKLERİ

5.1.1. Etkin Çalışan Sayısını Belirleme

Tetkik için harcanacak zamanların belirlenmesi için başlangıç noktası kuruluşta çalışan sayısıdır. Başvuran kuruluştan Sistem Belgelendirme Başvuru Formu ile gerekli bilgiler alınır ve Belgelendirme Müdürü tarafından QSIRO yazılımına kaydedilir.

QSIPRO Talep Ekranında Çalışan Sayıları kısmına aşağıdaki metoda göre hesaplanan etkin çalışan sayısı kaydedilir.

Kapsam: Infrastructure, Superstructure, Construction Contractors

Hariç Tutma: 8.3

+ Ekle

Saha Adı	Gündüz	Var1	Var2	Var3	Taşeron	Part time	EnYS Kiji	Merkezden Farklı Prosesler	Denetim Planında (E/H)		
MERKEZ	10	0	0	0	0	0	10		E		
KÜTAHYA ŞANTIYE	32	0	0	0	0	0	32	Şantiye	E		

Etkin Çalışan Sayısı

Belge	Etkin Çalışan Sayısı	Etkin Çalışan Sayısı Hesap Açıklaması
9001:2015	42	
14001:2015	42	
Seçiniz		
Seçiniz		
Seçiniz		

Etkin çalışan sayısı belirlenirken IAF MD1 dokümanına göre hareket edilir. Etkin çalışan sayısı her vardiyada çalışanlarda dahil olmak üzere belgelendirme kapsamı ile ilgili çalışan tüm tam zamanlı personelden oluşur. Kalıcı olmayan (sezonluk, geçici, taşeron, sözleşmeli) personel ile yarı zamanlı personel de etkin sayıya eklenir.

Etkin çalışan sayısı aşağıdaki formül ile hesaplanır;

$$A = B + (C / (D-1))$$

A = Toplam etkin çalışan sayısı

B = Vardiya dışında çalışan sayısı + Yarı zamanlı çalışan sayısı (8 saat çalışma süresine göre tam zamana çevrilir) + Kalıcı olmayan personel sayısı

C = Vardiyalı çalışan sayısı

D = Vardiya sayısı

ISO 45001 tetkiklerinde vardiyadaki tüm çalışanlar sayıya dahil edilir.

Mevsimlik faaliyetlerde (örneğin hasat faaliyetleri, tatil köyleri ve oteller, vb.) Etkin personel sayısının hesaplanması, en yoğun sezon düşünülerek belirlenir.

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	8/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

Helal Sistem İçin Etkin Çalışan Sayısı Belirleme;

Belgelendirme kapsamı dahilindeki tam zamanlı çalışan sayısını (FTE) (yarı zamanlı çalışanların tam zamanlı eşdeğeri hesaba katılır) ifade etmektedir. Eğer müşteri kuruluşun vardiyaları var ve her bir vardiyadaki işlemler değişmiyorsa, FTE, ana vardiyadaki çalışanlar (Mevsimsel işçiler dahil) ile idari görevde çalışanların sayısı toplanarak hesaplanabilir.

5.1.2. Risk Sınıfı ve Karmaşıklık Kategorisi Belirleme

Risk Sınıfları TÜRKAK R 40.05 Rehberine göre, Karmaşıklık Kategorisi ise IAF MD 5 dokümanına göre her bir NACE kodu için tespit edilir ve QSIPRO yazılımına tanımlanır.

Türkak SB - Kapsam Düzeltme

Id	4355
Akreditasyon	Türkak SB
Belge	9001:2015
EA	01
Nace	01.1
Adı	Tek yıllık tarım ürünlerinin yetiştirilmesi (Tahıl, baklagil, tohum, Çeltik, Sebze, kavun-karpuz, kök ve yumru sebzeler, şeker kamışı, tütün, lifli bitki)
Karmaşıklık	NA
Aşama 1 Yeri	Masabaşı
R40.01 Risk Sınıf / TES Kodu	Kritik Olmayan
Direk Meslek Grubu	Ziraat Mühendisi, Ziraat Teknikeri
Gerekli İş Deneyimi	1 Yıl
Dolaylı Meslek Grubu	Gıda Mühendisi, Biyolog
Gerekli İş Deneyimi	1 Yıl
Açıklamalar	diğer meslekler 2 yıl

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	9/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

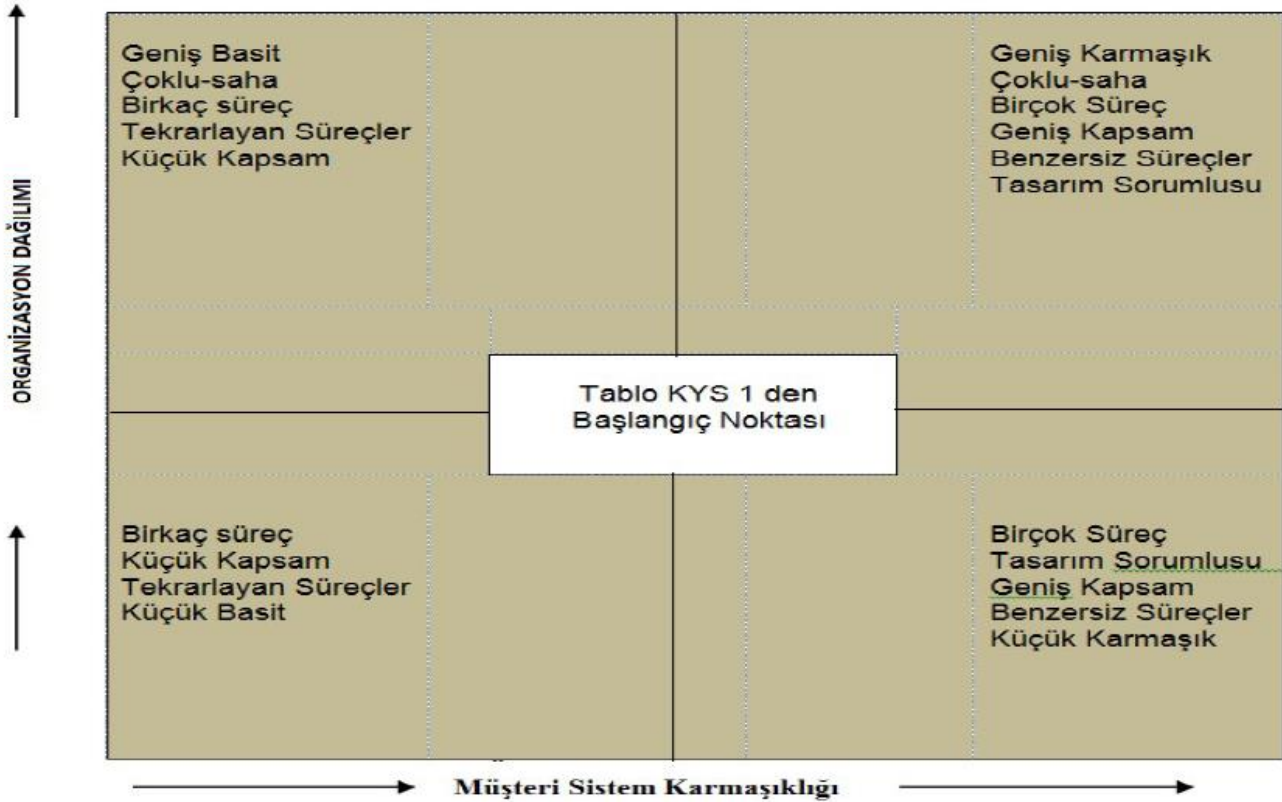
5.1.2.1. ISO 9001 KYS Risk Belirleme

KYS için, bu dokümanda yer alan hükümler, müşteri kuruluşunun ürününün veya hizmetinin başarısızlığından kaynaklanan risklere bağlı olarak üç kategoriye dayanmaktadır. Bu kategoriler yüksek, orta veya düşük riskli olarak kabul edilir. Yüksek riskli aktiviteler (örneğin, nükleer, tıbbi, farmasötik, gıda, inşaat) normalde daha fazla denetim süresi gerektirir. Orta riskli aktiviteler (örneğin, basit imalat), normal denetim süresi ve etkili bir denetim ve düşük riskli aktiviteler daha az denetim süresi gerektirir.

Tablo KYS-1 deki risk kategorileri tanımlayıcı değildir. Bunlar sadece denetimin risk kategorisine belirlerken kullanılırlar.

Düşük risk sınıfından tanımlanan iş faaliyetlerinin, 5.1.5 Tetkik Süresi Hesaplama tablosu kullanılarak hesaplanan denetim süresinden daha az, orta risk sınıfında tablo ile aynı, yüksek risk' te tanımlanan faaliyetlerin hesaplanan süreden daha fazla olması, beklenir.

Tablo KYS1 - KYS Karmaşıklık ve Denetim Süreleri Arasındaki İlişki Tablosu

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	10/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

Yüksek Risk

Ürün ya da hizmetin hatalı olması ekonomik bir yıkıma ya da yaşamın riske edecek bir sonuca sebep olduğu durumlarda.

Örnekler, bunlarla sınırlı kalmamakla beraber aşağıdakileri kapsar:

Gıda; tıbbi ilaçlar; uçak/ hava aracı; gemi inşa; yük taşıyan parçalar ve yapılar; karmaşık yapı faaliyeti; elektrik ve gaz ekipmanı; medikal ve sağlık hizmetleri; balıkçılık; nükleer yakıt; kimyasallar, kimyasal ürünler ve elyaflar.

Orta Risk

Ürün ya da hizmetin hatalı olması yaralanma ya da bir hastalığa sebep olduğu durumlarda.

Örnekler, bunlarla sınırlı kalmamakla beraber aşağıdakileri kapsar:

Taşıyıcı olmayan parçalar ve yapılar; basit yapı faaliyetleri; temel metaller ve fabrikasyon ürünleri; metal olmayan ürünler; mobilya; optik ekipmanlar; eğlence ve kişisel hizmetler

Düşük Risk

Ürün ya da hizmetin hatalı olması yaralanma ya da bir hastalığa sebep olmadığı durumlarda.

Örnekler, bunlarla sınırlı kalmamakla beraber aşağıdakileri kapsar:

Tekstiller ve giyim; kâğıt hamuru, kâğıt ve kâğıt ürünleri, yayımlama; ofis hizmetleri; eğitim; perakendecilik; otel ve restoranlar.

5.1.2.2. ISO 14001 ÇYS Karmaşıklık Kategorisi Belirleme

IAF MD 5'e göre kuruluşun çevre boyutlarına ilişkin olarak, tetkik süresini etkileyen başlıca beş karmaşıklık kategorisi dikkate alınır.

Özel : Bunlar tetkik planlama aşamasında ek ve özel değerlendirme gerektirir.

Yüksek : Önemli nitelik ve ciddiyette, çok sayıda çevre boyutu (çoğu çevre boyutu önemli çevre etkisi yaratan, genellikle imalat ya da işleme türü kuruluşlar);

Orta : Ortalama nitelik ve ciddiyette, orta sayıda çevre boyutu (kimi çevre boyutu önemli çevre etkisi yaratan, tipik imalat kuruluşları);

Düşük: Düşük nitelik ve ciddiyette, az sayıda çevre boyutu (birkaç çevre boyutu önemli çevre etkisi yaratan, montaj türü kuruluşlar);

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	11/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

Sınırlı : Sınırlı nitelik ve ciddiyette, çok sınırlı sayıda çevre boyutu (büro türü kuruluşlar);

Not: Her ne kadar kimya sektöründeki bir kuruluşun "Yüksek Karmaşıklık" kategorisinde sınıflandırılması gerekse de, kimyasal reaksiyondan ya da emisyonlardan ve/veya ticari işlemlerden uzak, yalnızca karıştırma işi olan bir kuruluş "orta" hatta "düşük karmaşıklık" kategorisinde sınıflandırılabilir.

Tetkik için harcanacak zamanların belirlenmesinde; kuruluşun faaliyet gösterdiği sanayi sektörünün yukarıdaki beş karmaşıklık kategorisinden hangisine dahil olduğu İş sektörleri ve karmaşıklık kategorileri arasındaki bağlantı aşağıdaki tablodan tespit edilir.

Aşama 1 denetimini gerçekleştiren Baş Tetkikçi tarafından karmaşıklık kategorisine göre denetim süresinde indirim veya yükseltme yapılabilir.

IAF MD5'e göre EA kodu bazında belirlenmiş ve QSIPRO yazılımına tanımlanmış olan karmaşıklık kategorileri Tablo ÇYS1 de verilmiştir.

Tablo ÇYS 1 – IAF MD5' Göre Belirlenmiş ÇYS Karmaşıklık Kategorisi Tablosu

EA	İş Sektörü	Karmaşıklık	Aşama 1 Yeri
1	Balıkçılık/çiftçilik/ormancılık	Orta	Saha
2	Madencilik ve taş ocaklığı	Yüksek	Saha
2	Petrol ve gaz çıkarımı	Yüksek	Saha
3	Gıda ve tütünün işlenmesi	Orta	Saha
4	Tabaklama hariç tekstil ürünleri ve giyim	Orta	Saha
4	Boyahaneler	Yüksek	Saha
5	Tekstillerin ve giysilerin tabaklanması	Yüksek	Saha
6	Kereste üretimi, ahşap ve ahşap ürünlerin işlenmesi ve empenyesi	Orta	Saha
6	Tahta levha / kereste üretimi, işlenmesi, ahşap ve ahşap ürünlerinin işlenmesi ve empenyesi hariç ağaç ve ağaç ürünleri	Düşük	Ofis
7	Kâğıt geri dönüşüm süreci dâhil, kâğıt hamuru kısmının üretilmesi	Yüksek	Saha
9	Kâğıt hamuru hariç kâğıt üretimi ve basımı	Orta	Saha
9	Kâğıt hamuru, kâğıt üretimi ve basımı hariç kâğıt ürünler	Düşük	Ofis

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	12/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

EA	İş Sektörü	Karmaşıklık	Aşama 1 Yeri
10	Petrolün rafineri edilmesi	Yüksek	Saha
11	Nükleer	Özel Durum	Saha
11	Nükleer Elektrik üretimi	Özel Durum	Saha
12	Patlayıcı imalatı	Yüksek	Saha
13	Kimyasallar ve tıbbi ilaçlar (eczacılık)	Yüksek	Saha
14	Kimyasalların bir parçası olan kauçuk ve plastik hammaddelerin üretimi hariç kauçuk ve plastik enjeksiyon kalıplama, şekillendirilmesi ve birleştirilmesi	Düşük	Ofis
15	Cam, kil, kireç gibi ürünler dâhil metal olmayan ürünler ve ürünlerin işlenmesi	Orta	Saha
16	Seramik ve çimento dâhil metal olmayan ürün ve süreçler	Yüksek	Saha
17	Birincil üretim- metallere	Yüksek	Saha
17	Birincil üretim hariç metal fabrikasyon ürünler için yüzey ve diğer kimyasal bazlı işlemler	Orta	Saha
17	Birincil üretim, metal fabrikasyon ürünler için yüzey ve diğer kimyasal bazlı işlemler hariç, sıcak ve soğuk şekillendirme ve metal üretimi	Düşük	Ofis
18	Genel mekanik mühendislik için yüzey ve diğer kimyasal bazlı işlemler	Orta	Saha
18	Yüzey uygulamaları ve diğer kimyasal bazlı işlemler hariç genel makine mühendislik montajları	Düşük	Ofis
19	Elektronik sektörü için yalın baskılı devre kartı üretimi	Orta	Saha
19	Yalın baskılı devre kartı üretimi hariç elektrik ve elektronik ekipman montajı	Düşük	Ofis
22	Ulaşım araçları üretimi – karayolu, demiryolu, havayolu, gemiler	Orta	Saha
23	Kereste üretimi, ahşap ve ahşap ürünlerin işlenmesi ve empenyesi	Orta	Saha
23	Tahta levha / kereste üretimi, işlenmesi, ahşap ve ahşap ürünlerinin işlenmesi ve empenyesi hariç ağaç ve ağaç ürünleri	Düşük	Ofis
24	Geri kazanım, gübreleme, atık birleştirme ve gömme (tehlikesiz maddelerinin)	Orta	Saha
25	Kömür esaslı elektrik üretimi	Yüksek	Saha
25	Kömürsüz baz da elektrik üretimi ve dağıtımı	Orta	Saha
26	Doğalgaz üretimi, depolama ve dağıtımı	Orta	Saha
27	Nehir suyu yönetimi dâhil suyun çıkarılması, arıtımı ve dağıtımı (not: ticari atık suyun işlenmesi yüksek kategoridedir)	Orta	Saha

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	13/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

TETKİK SÜRESİ HESAPLAMA TALİMATI

EA	İş Sektörü	Karmaşıklık	Aşama 1 Yeri
28	İnşaat yapımı ve yıkımı	Yüksek	Saha
29	Toptan ve perakende fosil yakıt satışı	Orta	Saha
29	Toptan ve perakende satış	Düşük	Ofis
30	Oteller/ restoranlar	Düşük	Ofis
31	Deniz, hava ya da kara yolu aracılığıyla taşımacılık ve dağıtım	Orta	Saha
31	Yönetilmesi gereken mevcut bir filo olmaksızın taşımacılık ve dağıtım yönetim hizmetleri	Sınırlı	Ofis
31	Telekomünikasyon	Sınırlı	Ofis
31	Yüksek miktarlarda tehlikeli maddelerin depolanması	Özel Durum	Saha
32	Ticari emlak ofisi, emlak yönetimi	Orta	Saha
32	Finans Kuruluşları	Özel Durum	Saha
34	Teknik test ve laboratuvarlar	Orta	Saha
35	Endüstriyel temizlik, hijyen temizliği	Orta	Saha
35	Şirket faaliyetleri ve yönetimi, holding şirketlerin genel merkezi ve yönetimi	Sınırlı	Ofis
35	Ticari emlak ofisi, emlak yönetimi, genel iş hizmetlerinin bir parçası olarak endüstriyel temizlik, hijyen temizliği, kuru temizlik gibi hizmetler hariç genel iş hizmetleri	Sınırlı	Ofis
36	Kamu yönetimi	Özel Durum	Saha
36	Yerel Yönetimler	Özel Durum	Saha
37	Eğitim Hizmetleri	Sınırlı	Ofis
38	Sağlık hizmeti / hastaneler/ veteriner	Orta	Saha
39	Tehlikeli ve tehlikesiz atık süreçleri, örn; çöp yakma	Yüksek	Saha
39	Atık su ve kanalizasyon süreçleri	Yüksek	Saha
39	Kuru temizleme genel iş hizmetlerinin bir parçası olarak	Orta	Saha
39	Otel ve restoranlar hariç dinlenme hizmetleri, eğlenme hizmetleri ve kişisel hizmetler	Orta	Saha
39	Çevreye duyarlı ürün ya da hizmetleri bulunan kuruluşlar	Özel Durum	Saha

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	14/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

Belgelendirme başvuru veya Aşama 1 tetkiki sırasında yapılan değerlendirmeler sonucunda elde edilen bulgular ışığında ilgili faaliyetin karmaşıklık seviyesi değiştirilebilir. Bu durumda gerekçe QSIPRO yazılımı ile kayıt altına alınır. Yeni karmaşıklık kategorisi bu talimatın Etki Boyut Analizine Göre Karmaşıklık Kategorisi değiştirme maddesine göre yeniden belirlenir ve QSIPRO yazılımında yeni kategori güncellenir.

a) Etki Boyut Analizine Göre Karmaşıklık Kategorisi değiştirme

I. Çevresel Boyutların Olasılık Değerlendirmesi

Çevresel boyutların ortaya çıkma olasılıklarının değerlendirilmesi organizasyonun aktivitelerinin parçası olarak ortaya çıkar. Her bir Çevre boyutu, organizasyonun aktivitelerinin (normal ve anormal durumlarda) parçası olarak ortaya çıkma olasılıkları baz alınarak, 1-4 arası skorlar verilerek saptanır.

Faaliyetin çevresel boyutları değerlendirilirken aşağıdaki boyutlar göz önüne alınır;

- Emisyon
- Su Kalite yönetimi
- Atık yönetimi
- Gürültü / Titreşim Yönetimi
- Tehlikeli materyaller
- Depolama – Fuel / Kimyasallar
- Kimyasal Depolama
- Enerji Tüketimi
- Acil durum aktivitesi
- Çalışan sağlık ve güvenliği
- Kanuni ve diğer yasalar
- Uluslararası ve diğer yasal şartlar

Olasılık belirlemek için kullanılacak tablo

Puan	Açıklama	Olasılık
1	Bu aktivite yapılmıyordur veya çok sık gerçekleşmiyordur veya azaltılmış ölçekte olabilir.	Düşük
2	Bu aktivite düzenli aralıklarla yapılmamaktadır	Orta
3	Bu aktivite düzenli aralıklarla yapılmaktadır	Yüksek
4	Bu aktivite çok genel olup her zaman karşılaşılabiliyor	Çok Yüksek

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	15/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

II. Çevresel Etkilerin Şiddet Değerlendirme

Çevresel etkilerin şiddetlerinin değerlendirilmesi aşamasında, çevresel zararlar ve yasalara karşı uyumsuzluk durumları düşünülme zorundadır. Çevre etkisi, şiddet derecesine bağlı olarak (normal ve anormal durumlarda) 1-4 arası skorlar verilerek saptanır.

Faaliyetin çevresel etkileri değerlendirilirken aşağıdaki boyutlar göz önüne alınır;

- Finans / İş
- Toprak
- Yeraltı suyu
- Yüzey suyu
- Hava kalitesi
- Enerji kullanımı
- Yerel ekoloji
- Doğal kaynakların kullanımı
- Gürültü / Titreşim
- Atık

Etki belirlemek için kullanılacak tablo

Puan	Açıklama	Olasılık
1	İhmal/önemsiz edilecek çevresel zararlar	Düşük
2	İhmal/önemsiz edilecek çevresel zararlar ve muhtemel şekilde yasalara karşı uyumsuzluk durumlarında	Orta
3	Potansiyel çevresel veya işsel zararlar ve yasalara karşı uyumsuzluk	Yüksek
4	Ciddi çevresel veya işsel zararlar ve yasalara karşı uyumsuzluk	Çok Yüksek

III. Risk Derecesi Tespiti

Çevresel boyut ve etkilere verilen skorlar toplanır ve son toplam skor risk derecesini belirler her bir EA ve Nace Kodu için karmaşıklık kategorisine karar verilir.

Skor	Karmaşıklık Kategorisi	Açıklama
71+	Yüksek	Ciddi şekilde yasal durumlara aykırılık ve ciddi çevresel zarara sebep olan.
55-70	Orta	Yasalara uyulmaması ve önemli çevresel zararlar

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	16/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

30 -54	Düşük	Muhtemel ve küçük olarak yasal durumlara aykırılık fakat herhangi önemli bir çevresel zarara sebep olmayan.
0 - 30	Sınırlı	İlgili yasal durumu olmayan ve çok küçük çevresel etkiye sahip olan.

5.1.2.3. ISO 45001 İSG Karmaşıklık Kategorisi Belirleme

IAF MD 5'e göre kuruluşun İSG risklerine ilişkin olarak, tetkik süresini etkileyen başlıca üç karmaşıklık kategorisi dikkate alınır.

Yüksek : Önemli nitelik ve ciddiyette, çok sayıda İSG Riski (çoğu İSG Riski önemli İSG Tehlikesi yaratan, genellikle inşaat, ağır sanayi ya da işleme türü kuruluşlar);

Orta : Ortalama nitelik ve ciddiyette, orta sayıda İSG Riski (kimi İSG Riski önemli İSG Tehlikesi yaratan, tipik hafif imalat kuruluşları);

Düşük: Düşük nitelik ve ciddiyette, az sayıda İSG Riski (ofis bazlı çalışan kuruluşlar);

Aşama 1 denetimini gerçekleştiren Baş Tetkikçi tarafından karmaşıklık kategorisine göre denetim süresinde indirim veya yükseltme yapılabilir.

IAF MD5'e göre EA kodu bazında belirlenmiş ve QSIPRO yazılımına tanımlanmış olan karmaşıklık kategorileri Tablo İSG1 de verilmiştir.

Tablo İSG 1 – IAF MD5' Göre Belirlenmiş İSG Karmaşıklık Kategorisi Tablosu

EA	İş Sektörü	Karmaşıklık	Aşama 1 Yeri
1	balıkçılık (deniz, kıyı tarama ve dalış)	Yüksek	Saha
1	balıkçılık (denizde balıkçılık yüksek)	Orta	Saha
1	su ürünleri yetiştiriciliği (her tür su ortamında bitki ve hayvanların yetiştirilmesi, yetiştirilmesi ve toplanması)	Orta	Saha
1	çiftçilik / ormancılık (faaliyetlere bağlı olarak yüksek olabilir)	Orta	Saha
2	madencilik ve taşocaklığı	Yüksek	Saha
2	petrol ve gaz çıkarma	Yüksek	Saha
3	yiyecek, içecek ve tütün işleme	Orta	Saha
4	Tabaklama hariç tekstil ürünleri ve giyim	Orta	Saha
4	Boyahaneler	Yüksek	Saha

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	17/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

TETKİK SÜRESİ HESAPLAMA TALİMATI

EA	İş Sektörü	Karmaşıklık	Aşama 1 Yeri
5	tekstil ve giysi tabaklama	Yüksek	Saha
6	Kereste üretimi, ahşap ve ahşap ürünlerin işlenmesi ve emprenyesi	Orta	Saha
7	Kağıt geri dönüşümü işleme de dahil olmak üzere kâğıt imalatının bir kısmı	Yüksek	Saha
9	kağıt üretimi ve kağıt hamuru hariç kağıt ürünleri	Orta	Saha
10	kok ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	Yüksek	Saha
11	nükleer	Yüksek	Saha
12	Patlayıcı imalatı	Yüksek	Saha
13	kimyasal maddeler (böcek ilaçları, pil ve akümülatör üretimi dahil) ve farmasötik ürünler	Yüksek	Saha
14	Kimyasalların bir parçası olan kauçuk ve plastik hammaddelerin üretimi hariç kauçuk ve plastik enjeksiyon kalıplama, şekillendirilmesi ve birleştirilmesi	Orta	Saha
15	Cam, kil, kireç gibi ürünler dâhil metal olmayan ürünler ve ürünlerin işlenmesi	Orta	Saha
15	cam elyafı imalatı	Yüksek	Saha
16	metalik olmayan işleme ve seramik, beton, çimento, kireç, alçı vb.	Yüksek	Saha
17	primer metal üretimi	Yüksek	Saha
17	Birincil üretim hariç metal fabrikasyon ürünler için yüzey ve diğer kimyasal bazlı işlemler	Orta	Saha
17	Sıcak ve soğuk şekillendirme ve metal üretimi	Yüksek	Saha
18	Yüzey uygulamaları ve diğer kimyasal bazlı işlemler hariç genel makine mühendislik montajları	Orta	Saha
18	silah imalatı	Yüksek	Saha
19	Elektronik sektörü için yalın baskılı devre kartı üretimi	Orta	Saha
19	Yalın baskılı devre kartı üretimi hariç elektrik ve elektronik ekipman montajı	Orta	Saha
22	Ulaşım araçları üretimi – karayolu, demiryolu, havayolu, gemiler	Yüksek	Saha
23	Kereste üretimi, ahşap ve ahşap ürünlerin işlenmesi ve emprenyesi	Orta	Saha
24	Geri kazanım, gübreleme, atık birleştirme ve gömme (tehlikesiz maddelerinin)	Orta	Saha
24	tehlikeli atıkların geri dönüşümü	Yüksek	Saha

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	18/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

TETKİK SÜRESİ HESAPLAMA TALİMATI

EA	İş Sektörü	Karmaşıklık	Aşama 1 Yeri
24	tehlikeli ve tehlikesiz atık işleme; Yakma vs.	Yüksek	Saha
25	elektrik üretimi ve dağıtımı	Yüksek	Saha
26	gaz üretimi, depolanması ve dağıtımı	Yüksek	Saha
27	Nehir suyu yönetimi dâhil suyun çıkarılması, arıtımı ve dağıtımı (not: ticari atık suyun işlenmesi yüksek kategoridedir)	Orta	Saha
28	İnşaat yapımı ve yıkımı	Yüksek	Saha
29	fosil yakıtların toptan ve perakende satışları (yakıt miktarına bağlı olarak yüksek olabilir)	Orta	Saha
29	Toptan ve perakende satış	Düşük	Saha
30	oteller, eğlence hizmetleri ve kişisel hizmetler restoranlar hariç	Orta	Saha
30	restoranlar ve kamplar	Düşük	Saha
31	yolcu taşımacılığı (kara ve deniz yoluyla)	Orta	Saha
31	yolcu taşımacılığı (hava)	Yüksek	Saha
31	Yönetilmesi gereken mevcut bir filo olmaksızın taşımacılık ve dağıtım yönetim hizmetleri	Düşük	Saha
31	telekomünikasyon ve postane hizmetleri	Düşük	Saha
31	büyük miktarlarda tehlikeli madde depolanması	Yüksek	Saha
32	Ticari emlak ofisi, emlak yönetimi	Düşük	Saha
32	Finans Kuruluşları	Düşük	Saha
34	Teknik test ve laboratuvarlar	Orta	Saha
35	endüstriyel temizlik, hijyen temizliği, kuru temizleme normalde genel işletme hizmetlerinin bir parçası	Orta	Saha
35	Şirket faaliyetleri ve yönetimi, holding şirketlerin genel merkezi ve yönetimi	Düşük	Saha
35	Ticari emlak ofisi, emlak yönetimi, genel iş hizmetlerinin bir parçası olarak endüstriyel temizlik, hijyen temizliği, kuru temizlik gibi hizmetler hariç genel iş hizmetleri	Düşük	Saha
36	Kamu yönetimi	Düşük	Saha
36	Yerel Yönetimler	Düşük	Saha
36	savunma faaliyetleri / kriz yönetimi	Yüksek	Saha

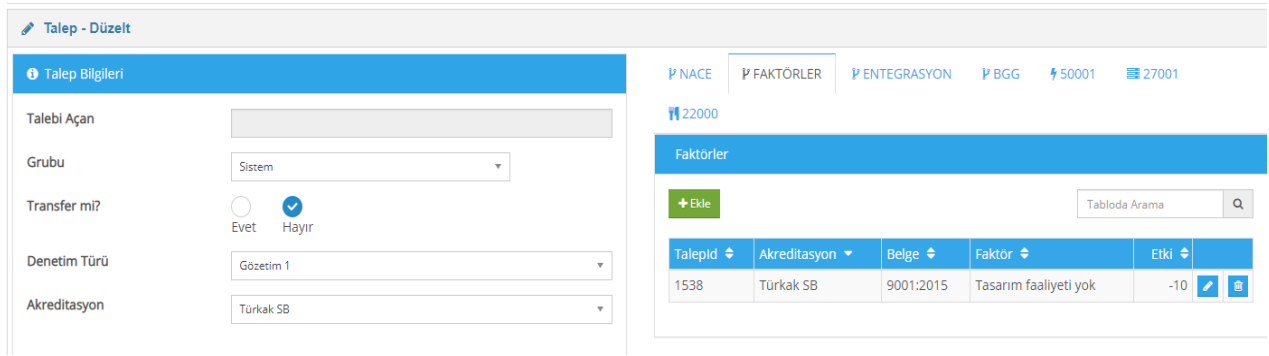
Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	19/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

EA	İş Sektörü	Karmaşıklık	Aşama 1 Yeri
37	eğitim hizmetleri (öğretim etkinliklerinin amacına bağlı olarak yüksek veya düşük olabilir)	Orta	Saha
38	Sağlık hizmeti / hastaneler/ veteriner	Yüksek	Saha
39	Tehlikeli malların taşınması ve dağıtımı (kara, hava ve su ile)	Yüksek	Saha
39	Tehlikesiz malların taşınması ve dağıtımı (kara, hava ve su ile)	Orta	Saha
39	Atık su ve kanalizasyon süreçleri	Orta	Saha

5.1.3. Tetkik Süresine Etki Eden Faktörleri Belirleme

QSIPRO Faktörler ekranına tetkik süresinin artırılması ve azaltılması gereken faktörler kaydedilir.

a) Tetkik Süresinin Artırılmasına Etki Eden Faktörler

KYS&ÇYS&İSG İçin

- Karmaşık prosesler, nispeten çok sayıda benzersiz faaliyetlerin olması (+%10)
- İşin yürütüldüğü birden fazla bina veya adres içeren karmaşık lojistik (+%10)
- Denetimin tercüman gerektirecek şekilde birçok yabancı dilde gerçekleşmesi, birden çok dilde dokümantasyon (+%10)
- Personel sayısı için çok büyük bir alan, (+%10)
- Yüksek düzeyde yasal yükümlülük/risk olan sektörler. Ürünün veya hizmetin başarısızlığının ekonomik felakete neden olduğu veya hayatı tehlikeye soktuğu yerler (örneğin +%20)
- Yönetim sistemi belgelendirmeye tabi olan daimi sahaların faaliyetlerini doğrulamak için geçici sahaların ziyaret edilmesini gerektiren faaliyetler. (+%10)
- Dış Kaynaklı Prosesler (+%10) (KYS&ÇYS)
- Gece Vardiyasını Tetkik etmeyi gerektirecek durumlar, (+%10)

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	20/46		

- Kuruluşun dokümantasyon yapısı, Organizasyon yapısı ve yetkinliği, Gelişmemiş yönetim sistemi (+%10)
- Gerçekleştirilecek olan denetim; uzaktan denetim tekniklerini kapsamakta ise IAF MD 4 rehber olarak kabul edilir. Bu durum denetim süresini arttırıcı etken olarak kabul edilir.(Proje bazlı belirlenir)

ÇYS İçin İlave

- Genel sanayi kuruluşlarına oranla çevre etkilerine karşı daha yüksek duyarlılık (deniz veya akarsu kenarında yerleşim, nüfusun yoğun olduğu bölge içinde yerleşim gibi), (+%10)
- İlgili tarafların görüşleri (toplumun duyarlılığı, yerel yönetimin koyduğu o bölgeye özgü kurallar gibi), (+%10)
- Sektör için ek/olağandışı çevre boyutları, çevresel izinler ve lisanslar. (+%10)
- Çevresel kazaların riskleri ve kuruluşun sebep olduğu vakaların, kazaların, potansiyel acil durumların, daha önceki çevresel problemlerin sonucunda oluşan ve ya olması muhtemel olan etkileri (+%20)

İSG İçin İlave

- İlgili tarafların görüşleri (toplumun duyarlılığı, yerel yönetimin koyduğu o bölgeye özgü kurallar gibi), (+%10)
- Sektör için ek/olağandışı isg tehlikeleri, izinler ve lisanslar (+%10)
- Kaza ve meslek hastalıkları oranının iş sektörü için ortalamanın üzerinde olması, (+%10)
- Kuruluşun sahasında halktan kişilerde bulunuyor ise. (örneğin, hastaneler, okullar, havaalanları, limanlar, tren istasyonları, toplu taşıma), (+%10)
- Kuruluşun İSG ile ilgili yasal işlemlerle karşı karşıya olması. (söz konusu riskin ciddiyeti ve etkisine bağlı olarak), (+%10)
- Birçok (alt) taşeron firmanın ve çalışanlarının geçici olarak varlığı, (+%10)
- Tesisleri büyük endüstriyel kaza riskine maruz bırakabilecek miktarlarda, geçerli ulusal düzenlemelere ve / veya risk değerlendirme belgelerine uygun olarak tehlikeli maddelerin bulunması, (+%20)
- Ana bölge ülkesinden başka ülkelerde bu kapsamda yer alan siteleri içeren organizasyon (eğer mevzuat ve dil iyi bilinmiyorsa) (+%10)
- Yüksek düzeyde yasal yükümlülük olan sektörler (uzay, nükleer güç, rafineri ve kimya sektörü, balıkçı tekneleri, madencilik, yiyecek, ilaç...) (+%20)
- Direkt olmayan etkenler (örn: yerel yetkililerle veya şirket merkez ofisleriyle olan ilişkiler) (+%10)

Eğer ürün veya servis gerçekleştirme süreci vardiya sistemi olarak gerçekleştiriliyor ise her bir vardiyanın denetlenmesi her bir vardiyada gerçekleştirilmekte olan süreçlere göre değişir. Şayet denetim planı dışındaki gece vardiyalarında gündüz vardiyalarından farklı bir proses yürütülüyorsa bu durum Başvuru Formunda belirtilir. Başvuru formundaki bu bilgi ışığında denetim süresi ve planı gerekirse gece vardiyasını da kapsayacak şekilde artırılabilir. Her bir vardiyanın **denetlenmemesi** ile ilgili sebep kayıt altına alınır.

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	21/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

ISO 45001 tetkiklerinde müşteri başka bir kuruluşun tesislerinde hizmet veriyorsa, müşterinin İSG'sinin bu kurum dışı faaliyetleri (diğer kuruluşun İSG yükümlülüklerine rağmen) karşıladığını doğrulanmalıdır. Denetim için harcanacak zamanın belirlenmesinde, bu çalışanların çalıştığı herhangi bir organizasyon alanını periyodik olarak denetlemesi göz önüne alınır. Tüm sitelerin denetlenip denetlenmeyeceği, gerçekleştirilen faaliyetlerle ilgili İSG riskleri, sözleşme anlaşmaları, iç denetim sistemi, kaza istatistikleri ve başka bir akredite edilmiş belgelendirme kuruluşu tarafından verilmiş sertifikalar gibi çeşitli faktörlere bağlı olacaktır. Süre artırımına neden olacak bu kararın gerekçesi Başvuru Değerlendirme Formuna kaydedilir.

Tetkik süresinin artırılması durumunda artırma gerekçesi Başvuru Değerlendirme Formuna kaydedilir.

b) Tetkik Süresinin Azaltılmasına Etki Eden Faktörler

KYS&ÇYS&İSG İçin

- Tasarım sorumluluğu olmayan veya kapsamda standardın diğer elementlerinden bazılarının olmaması hali, (Sadece KYS) (-%20)
- Yönetim sisteminin olgunluk düzeyi, (Yönetim Sisteminin 3 Yıldan Fazladır mevcut olması) (-%10)
- Personel sayısı açısından küçük bir alanda çalışma (sadece ofis gibi), (-%20)
- Başka bir kuruluştan alınan belge veya 3. taraflarca tanınırlık (-%10)
- Basit Prosesi (sadece hizmet sektöründe olması, önceki denetimlerde tüm vardiyaların aynı işi aynı performansta yaptığının görülmesi, çalışanların büyük çoğunluğunun basit ve benzer görevleri olması vb.) (-%20)
- Saha dışında çalışan personellerinin olması. Örneğin. satış görevlileri, sürücüler, servis personeli vb.) ve kayıtların gözden geçirilmesi yoluyla faaliyetlerinin sisteme uygunluğunu büyük ölçüde denetlemenin mümkün olması (Sadece KYS & ÇYS) (-%10)
- QSI tarafından daha önce başka standart için belgelendirilmiş olmak (-%10)
- Yüksek Düzeyde Otomasyon (Sadece KYS&ÇYS) (-%20)
- Duyarlılığı az olan ürün/proses grubu (Sadece ÇYS) (-%10)
- İSG sertifikası için müşteri hazırlığı (örneğin, zorunlu resmi bir İSG programı için Ulusal Otorite tarafından periyodik denetimlere tabi tutulmuştur) Sadece (İSG), (-%10)
- Düşük risk olarak kabul edilen faaliyetler (KYS&ÇYS) (-%20)
 - Benzer ve tekrar eden faaliyetleri kapsayan süreçler (ör: sadece Hizmet)
 - Bütün vardiyalarda aynı değerde/eşit performans olduğunu gösteren uygun kanıtla birlikte vardiyalarda gerçekleştirilen düşük karmaşıklıkta özdeş faaliyetler
 - Personelin büyük bir kısmının benzer basit görevler yerine getirdiği yerlerde. Kapsam dâhilinde tekrar eden işlemler/süreçler (çalışanlar tekrar eden faaliyetleri gerçekleştirdiğinde).

Yüksek bir personel yüzdesi, benzer sayılan bazı faaliyetleri / pozisyonları gerçekleştirdiğinde, personeli benzer İSG risklerine (örn. Temizleyiciler, güvenlik, satışlar, çağrı merkezleri vb.) maruz bıraktıklarından tetkik süresinin artırılıp/azaltılmasında göz önüne alınır.

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	22/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

Dikkatleri azaltabilecek ve ilgili İSG riskini artırabilecek (örneğin montaj, montaj, paketleme, sınıflandırma, vb.) tekrarlayan işler yapan işçi grupları tetkik süresinin artırılıp/azaltılmasında göz önüne alınır.

Çok sayıda vasıfsız personel olması durumunda diğer belgelendirme programları için etkili personelde bir indirim yapılabilir (KYS, ÇYS). Bu azaltma ilke olarak, vasıfsız personel istihdamı İSG riskleri kaynağı olabileceği için İSG için geçerli sayılmaz. İstisnai durumlarda, bir azaltma yapılırsa, bunun yapılması için gerekçe QSIPRO yazılımı ile kaydedilir.

ISO 45001 Süre hesaplamasında yukarıda belirtilen artırma ve azaltma gerekçelerine ilave olarak Sistem Belgelendirme Başvur Formunda alınan bilgiler ışığında İSG tetkik süresi formda çıkan puana göre artırılabilir veya azaltılabilir.

No	Potansiyel Tehlike ve Diğer Faktörler	Çok Nadir (-2)	Ara Sıra (0)	Normal (1)	Yoğun (2)
1	Tehlikeli Madde Kullanımı Düzeyi (Patlayıcı, Parlayıcı, Yanıcı, Toksik, Radyoaktif...)	☐	☐	☐	☐
2	Tehlikeli Madde Taşıma / Depolama Düzeyi (Patlayıcı, Parlayıcı, Yanıcı, Toksik, Radyoaktif...)	☐	☐	☐	☐
3	Tesis içi Araç-Yaya Etkileşim Düzeyi (Forkliftler dahil)	☐	☐	☐	☐
4	Elektriksel Tehlike Düzeyi (Çok sayıda elektrik panosu, yüksek voltaj, elektik işleri)	☐	☐	☐	☐
5	Radyasyona Maruz Kalma Düzeyi	☐	☐	☐	☐
6	Kapalı Alanda Çalışma Düzeyi (Yeraltı, Kapalı Tank, Kazı....)	☐	☐	☐	☐
7	Yüksekte Çalışma Düzeyi (İskele vs dahil)	☐	☐	☐	☐
8	Gürültülü Ortamda Çalışma Düzeyi	☐	☐	☐	☐
9	Sıcak Ortamda Çalışma Düzeyi	☐	☐	☐	☐
10	İSG Açısından Özel İzin Gerektiren İşlerin Olması Düzeyi	☐	☐	☐	☐
11	Hareketli Ekipman ve Makinelerin Kullanım Düzeyi (Delme, Presleme, Hareketli merdiven)	☐	☐	☐	☐
12	İş Makinesi (Kepçe, Dozer, ...) Kullanım Düzeyi	☐	☐	☐	☐
13	Fiziksel Şiddete Maruz Kalma Olasılığı (Kolluk Kuvveti, Özel Güvenlik....)	☐	☐	☐	☐
14	Elle Taşıma Yapılan İşlerin Sıklık Düzeyi	☐	☐	☐	☐
15	Sağlığı Etkileyen Bulaşıcı Ortamda Çalışma Düzeyi (Hastane, laboratuvar, kimyasallarla çalışma, ...)	☐	☐	☐	☐
Toplam Puan					

Hiçbir Şekilde tetkik süresinde %30 dan fazla indirim yapılmaz.

5.1.4. Entegre Tetkikler İçin Entegrasyon Oranı Belirleme

Entegre denetimlerde MD 5'e göre süre hesaplaması yapılmadan MD 1'e göre tetkik yapılacak sahalar seçilir. Entegre denetimler MD 11'e göre gerçekleştirilir.

Entegre denetim gün süresi hesaplanırken kullanılacak formül:

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	23/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

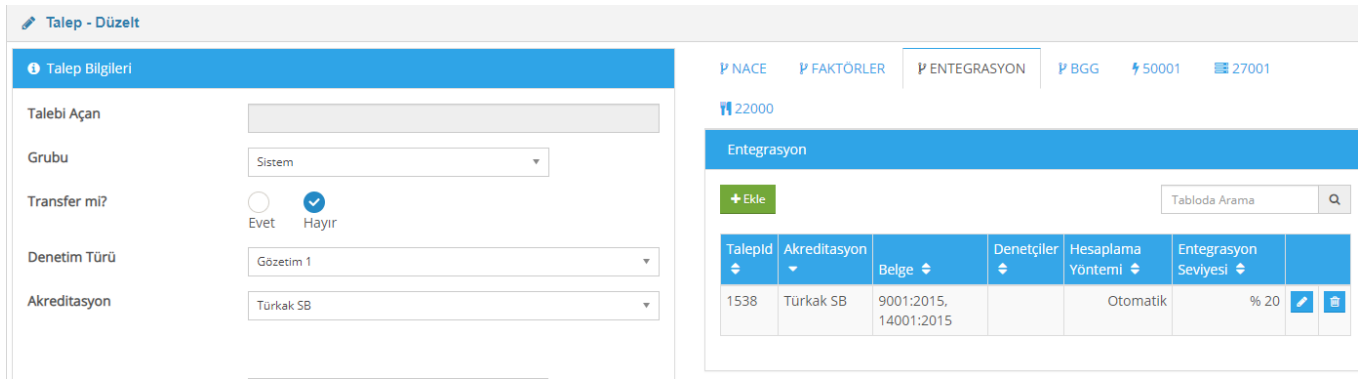
$$T = A+B+C...$$

T = Başlangıç entegre tetkik süresi

A, B, C... = Entegre olarak denetlenecek standartlar için MD5 e göre hesaplanmış tetkik süreleri (standart başına max %30'a varan indirim yapılmış süre).

MD 11 dokümanında belirtildiği gibi, entegre tetkik edilecek yönetim sistemleri dokümantasyonun %100'lük entegrasyona sahip olması ve tetkiklerde görev alacak tetkik ekibinin ilgili standartların %100'ünde atanmış olması durumunda hesaplanan T- başlangıç entegre tetkik süresi üzerinden ekstra en fazla %20 indirim yapılabilir.

Entegrasyon durumu QSIPRO Entegrasyon ekranına girilir.

The screenshot shows the 'Talep - Düzelt' (Request - Edit) interface in the QSIPRO system. On the left, there is a 'Talep Bilgileri' (Request Information) section with fields for 'Talebi Açan' (Requester), 'Grubu' (Group) set to 'Sistem', 'Transfer mi?' (Transfer?) with 'Hayır' (No) selected, 'Denetim Türü' (Audit Type) set to 'Gözetim 1' (Surveillance 1), and 'Akreditasyon' (Accreditation) set to 'Türkak SB'. On the right, there is an 'Entegrasyon' (Integration) section with a table showing integration details. The table has columns for 'Talep ID', 'Akreditasyon', 'Belge', 'Denetçiler', 'Hesaplama Yöntemi', and 'Entegrasyon Seviyesi'. A single row is visible with '1538' in the first column, 'Türkak SB' in the second, '9001:2015, 14001:2015' in the third, 'Otomatik' in the fourth, and '% 20' in the fifth. There are also buttons for '+ Ekle' (Add) and 'Tabloda Arama' (Search in Table).

a) Entegre denetlenecek yönetim sistemleri dokümantasyonun entegrasyon düzeyi hesaplanması;

Entegrasyon düzeyine ait bilgi Başvuru Formu ile alınır ve aşağıdaki tabloya göre değerlendirilir;

Entegrasyon Konu Başlıkları	% Puan
Organizasyon, sorumluluklar ve çalışma talimatları entegre hazırlanmış	% 15
Yönetim Gözden geçirme toplantıları entegre yapılıyor	% 15
İç denetimler entegre yapılıyor (iç denetçiler her iki standard da kalifiye olmuş denetçiler tarafından yürütülmeli)	% 15
Politika ve hedefler entegre hazırlanmış	% 15
Sistem prosesleri entegre hazırlanmış	% 15
Entegre yönetim sorumluluğu ve desteği	% 10
İyileştirme mekanizmaları için entegre bir yaklaşım	% 15

b) Denetimde görev alacak denetim takımının ilgili standartlardaki yeteneklerinin hesaplanması

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	24/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

Entegre denetimde görev verilecek denetim ekibinin % yeterliliği aşağıda formüle göre hesaplanır.

$$\frac{100 \times ((X1-1) + (X2-1) + (X3-1) + (Xn-1))}{Z \times (Y-1)}$$

X1, 2, 3...n = Her bir denetçinin onaylı olduğu standart sayısı (entegre denetim standartları düşünülerek)

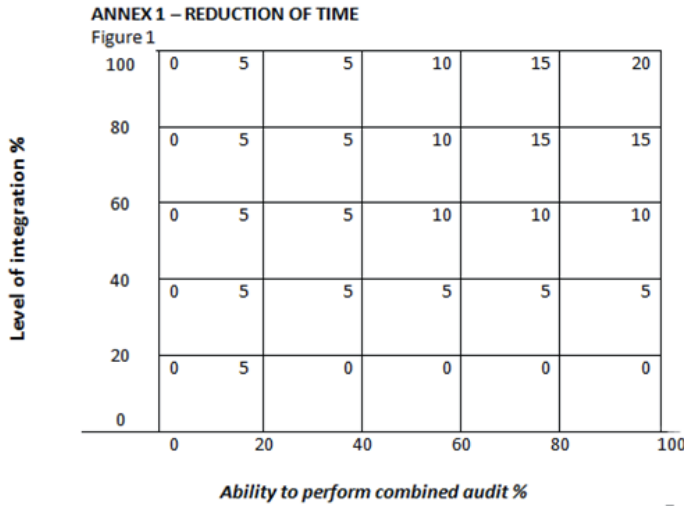
Y = Entegre denetlenecek standart sayısı

Z = Entegre denetimde görevlendirilecek denetçi sayısı

c) Entegre denetim süresi azaltım %'si hesaplama

Aşağıdaki grafikte y eksenini yönetim sisteminin entegrasyon % sini, x eksenini ise denetim ekibinin yetenek %'sini ifade etmektedir. Yapılan hesaplamalar sonrasında çıkan sonuçların kesişme noktası toplam entegre denetim süresi üzerinden yapılacak azaltım %'sini gösterir.

ANNEX 1 Reduction in Audit Time

Örnek-

ISO 9001 ve ISO14001 denetimi için MD 5 göre KYS – 2 adam/gün ve ÇYS – 4 adam/gün hesaplandı.

Talimata göre yapılan değerlendirme sonrasında her 2 standart için %30'ar indirim kararı verildi.

$$KYS = 2 - (2 \times \%30) = 1.4 \text{ adam/gün}$$

$$ÇYS = 4 - (4 \times \%30) = 2.8 \text{ adam/gün}$$

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	25/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

Kuruluşun her iki standardı entegre etme durumu (entegrasyon düzeyi) %60 olarak belirlendi. Entegre denetiminde 2 denetçi kullanılacak (1 denetçi her iki standartta onaylı ve diğeri sadece birinde onaylı ise)

$$100 \times \frac{((2-1) + (1-1))}{2 \times (2-1)} = \%50$$

Yukardaki tabloya göre x ve y sütunlarının çakışma noktası 10 olup bu durumda en fazla %10 luk bir entegrasyon indirimi yapılabilir. %10 luk indirim sonucunda

$$\begin{aligned} \text{KYS} &= 1.4 - (1.4 \times \%10) = 1.25 \text{ adam/gün} \\ \text{ÇYS} &= 2.8 - (2.8 \times \%10) = 2.55 \text{ adam/gün} \end{aligned}$$

5.1.5. Tetkik Zamanı Belirleme Tablosu

Bu talimatta belirtilmiş olan parametrelerin QSIPRO yazılımına girilmesi ile birlikte QSIPRO yazılımı tetkik sürelerini ve tetkikin yapılacağı yeri önerir. Başvuru gözden geçiren kişi ve atanmış Baş Tetkikçinin kararına göre bu süreler artırılabilir.

Etkifli Çalışan Sayısı	ISO 9001 KYS	ISO 14001 ÇYS Karmaşıklık Kategorisi				ISO 45001 İSG Karmaşıklık Kategorisi		
		Yüksek	Orta	Düşük	Sınırlı	Yüksek	Orta	Düşük
1-5	1.5	3	2.5	2.5	2.5	3	2.5	2.5
6-10	2	3.5	3	3	3	3.5	3	3
11-15	2.5	4.5	3.5	3	3	4.5	3.5	3
16-25	3	5.5	4.5	3.5	3	5.5	4.5	3.5
26-45	4	7	5.5	4	3	7	5.5	4
46-65	5	8	6	4.5	3.5	8	6	4.5
66-85	6	9	7	5	3.5	9	7	5
86-125	7	11	8	5.5	4	11	8	5.5
126-175	8	12	9	6	4.5	12	9	6
176-275	9	13	10	7	5	13	10	7
276-425	10	15	11	8	5.5	15	11	8
426-625	11	16	12	9	6	16	12	9
626-875	12	17	13	10	6.5	17	13	10
876-1175	13	19	15	11	7	19	15	11
1176-1550	14	20	16	12	7.5	20	16	12
1551-2025	15	21	17	12	8	21	17	12
2026-2675	16	23	18	13	8.5	23	18	13
2676-3450	17	25	19	14	9	25	19	14

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	26/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

Etkif Çalışan Sayısı	ISO 9001 KYS	ISO 14001 ÇYS Karmaşıklık Kategorisi				ISO 45001 İSG Karmaşıklık Kategorisi		
		Yüksek	Orta	Düşük	Sınırlı	Yüksek	Orta	Düşük
3451-4350	18	27	20	15	10	27	20	15
4351-5450	19	28	21	16	11	28	21	16
5451-6800	20	30	23	17	12	30	23	17
6801-8500	21	32	25	19	13	32	25	19
8501-10700	22	34	27	20	14	34	27	20

- ✓ **Gözetim tetkikleri** indirimler uygulanmamış Aşama 1 + Aşama 2 toplam tetkik süresinin (on site + off site) 1/3'ü kadardır. Artırma ve azaltmalar bu süre üzerinden her gözetim öncesi hesaplanır.
- ✓ **Yeniden Belgelendirme tetkikleri** indirimler uygulanmamış Aşama 1 + Aşama 2 toplam tetkik süresinin (on site + off site) 2/3'ü kadardır. Artırma ve azaltmalar bu süre üzerinden her yeniden belgelendirme öncesi hesaplanır.
- ✓ **Kapsam Genişletme, Takip ve Ön Tetkikler** 1 adam/gün olarak hesaplanır. Ancak kapsam genişletme denetimleri gözetim denetimi ile (adam/gün süresini arttırmak kaydı ile) entegre olarak gerçekleştirilebilir.
- ✓ Tetkik programındaki toplam tetkik süresi, her sahadaki ve merkez ofisindeki tetkik sürelerinin toplamıdır. Her saha ve merkez ofis için ayrı ayrı tetkik süreleri hesaplanıp genel toplam alınarak toplam tetkik süresi elde edilir. Süre, gerçek proseslere ve ilk belgelendirme esnasında veya gözetimden ya da yeniden belgelendirmeden önce toplanan bilgilere dayanarak örnekleme bilgileri bazında ayarlanabilir.

5.2. ISO 27001 TETKİKLERİ

ISO 27001 başvurularında denetim süresi, kuruluşun organizasyonel kontrolü altında çalışanların sayısı, geçici sahalar, BGYS'nin karmaşıklığı ve BGYS'nin denetlenmesi için gereken efor unsurları ile aşağıdaki hususlar dikkate alınarak hesaplanır.

- BGYS'nin karmaşıklığı (bilgilerin kritikliği, BGYS'nin risk durumu vb.)
- BGYS kapsamı dahilinde gerçekleştirilen iş çeşitleri
- BGYS'nin çeşitli bileşenlerinin uygulanmasında kullanılan teknolojinin boyutu ve çeşitliliği (farklı IT platformları sayısı, ayrılmış ağların sayısı vb.)
- Dış kaynak kullanımının boyutu ve BGYS kapsamı dahilinde kullanılan üçüncü taraf anlaşmalar
- Bilgi sistemi geliştirmenin boyutu
- Sahaların sayısı ve felaketten kurtarma sahalarının sayısı
- BGYS ile ilgili değişikliklerin miktarı ve boyutu (gözetim ve yeniden belgelendirme için)

BGYS denetimlerinde de hesaplanan denetim süresi üzerinden indirim/artırım yapılabilir. Başlangıç denetim süreleri Tetkik Süresi Belirleme Tablosunda verilmiştir ve bu sürelerden sapma **%30'u geçmemelidir**. Olası indirim/artırım gerekçeleri aşağıda verilmiştir.

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	27/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

5.2.1. Tetkik Süresine Etki Eden Faktörleri Belirleme

5.2.1.1. İş ve BT Karmaşıklığı Seviyesi Etkisini Belirleme

ISO 27001 Süre hesaplamasında Sistem Belgelendirme Başvuru Formunda alınan bilgiler ışığında toplam İş ve BT Karmaşıklığı Seviyesi Puanı belirlenir. Belirlenen Puan İş ev BT Karmaşıklığı Seviyesi Etki Puanı olarak QSIRO Faktörler alanına kaydedilir.

1- İş ve Organizasyon (IT Haricinde) İle İlgili Faktörler			
Faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde yüksek düzeyde mevzuat uygulaması gerekiyor mu? (örneğin; telekomünikasyon, sağlık, enerji sektörü gibi)	Yüksek düzeyde mevzuat uygulaması yok	Yüksek düzeyde mevzuat uygulaması yok ancak çalışan müşteriler yüksek düzeyde mevzuata sahip	Yüksek Düzeyde Mevzuat Gerekliği Bulunuyor.
	☐ (%-5)	☐ (%0)	☐ (%5)
Belgelendirme kapsamının onaylanması için geçici sahaları ziyaret etmeyi gerektiren faaliyetlere mi sahipsiniz	Faaliyetlerimiz firma adreslerimizde gerçekleştirilmektedir.	Faaliyetlerimiz firma adresimizde ve az sayıdaki geçici sahada gerçekleştirilmektedir.	Faaliyetlerimiz çok sayıda geçici sahada gerçekleştirilmektedir. (4 ten fazla)
	☐ (%-5)	☐ (%0)	☐ (%5)
Denetim Sırasında Tercüman Gereksinimi	Denetim sırasında tercüman ihtiyacı bulunmamaktadır.	Bazı çalışanlarımızın denetlenmesinde tercüman ihtiyacı bulunmaktadır.	Çalışanlarımızın ve dokümanlarımızın bir çoğunun denetlenmesinde tercüman gereklidir.
	☐ (%0)	☐ (%0)	☐ (%5)
Birden fazla ana faaliyetiniz var mı?	Tek bir Faaliyet gerçekleştirilmektedir.	2 adet ana faaliyetimiz bulunmaktadır.	2' den fazla ana faaliyetimiz bulunmaktadır.
	☐ (%-5)	☐ (%0)	☐ (%5)
Personelin önemli bir kısmı aynı işi mi yapıyor?	Çalışanların büyük çoğunluğu aynı işi yapmaktadır	Kayda değer sayıda aynı işi yapan personel bulunmamakta	Çalışanların farklı görevleri bulunmakta
	☐ (%-5)	☐ (%0)	☐ (%5)
Yönetim Sistemi kurulması Düzeyi	3 yıldan uzun süredir BGYS işletilmektedir.	1-3 yıl arası BGYS sistemi işletilmektedir.	1 yıldan az süredir BGYS işletilmektedir.
	☐ (%-5)	☐ (%0)	☐ (%5)
Hizmet Sunulan Ek Lokasyonların Sayısı (Şube Sayısı)	Tek bir lokasyonda faaliyet gösterilmektedir.	2-3 farklı lokasyonda faaliyet gösterilmektedir.	3 ten fazla sahada faaliyet gösterilmektedir.
	☐ (%-5)	☐ (%0)	☐ (%5)
QSI Belgelendirmeden alınmış başka sertifikanız var mı?	Evet (1' den fazla sertifika)	Evet (1 Sertifika)	Hayır
	☐ (%-5)	☐ (%-5)	☐ (%0)
2- BT Ortamı İle İlgili Faktörler			
BT altyapısı karmaşıklığınızı nasıl tanımlarsınız?	Standart yapıda ve az sayıda BT platformları, sunucular, işletim sistemleri, veri tabanları, ağlar kullanılmaktadır.	Birkaç farklı yapıda BT platformları, sunucular, işletim sistemleri, veri tabanları ve ağlar kullanılmaktadır.	Birçok farklı yapıda BT platformları, sunucular, işletim sistemleri, veri tabanları ve ağlar kullanılmaktadır.
	☐ (%0)	☐ (%0)	☐ (%5)
Bulut hizmetleri dâhil dış kaynak kullanımı ve tedarikçilere bağımlılık oranınız nedir?	Herhangi bir faaliyet dışardan temin edilmiyor.	Önemli olmayan faaliyetlerde birkaç dış kaynaklı proses kullanılıyor.	Önemli faaliyetlerde büyük oranda dış kaynaklı proses kullanılıyor.
	☐ (%-5)	☐ (%0)	☐ (%5)
Bilgi Sistem geliştirme	Sistem geliştirme yok ya da çok sınırlı kurum içi sistem / uygulama geliştirme mevcut	Bazı önemli iş amaçları için bir kaç kurum içi veya dış kaynaklı sistem / uygulama geliştirme mevcut	Kapsamlı kurum içi veya dış kaynaklı sistem / önemli uygulama geliştirme mevcut
	☐ (%-5)	☐ (%0)	☐ (%5)

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	28/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSUZ KOPYADIR

	□ (%-5)	□ (%0)	□ (%5)
Afet Kurtarma (DR) sahalarının kullanım durumu ve sayısı	Düşük kullanılabilirlik gereksinimleri Alternatif Afet Kurtarma (DR) sahaları bulunmamaktadır.	Orta veya Yüksek kullanılabilirlik Alternatif Afet Kurtarma (DR) sahaları bulunmamakta veya 1 tane bulunmaktadır.	Yüksek kullanılabilirlik gereksinimleri. Örneğin 7/24 hizmet, birkaç alternatif durum kurtarma sahası, Birkaç data center
TOPLAM PUAN			

5.2.1.2. Diğer Faktörleri Belirleme

EK-A'da hariç tutulan maddelerin varlığı kaynaklı max %15 indirim yapılabilir.

Hiçbir Şekilde tetkik süresinde %30 dan fazla indirim yapılmaz.

5.2.2. Tetkik Zamanı Belirleme Tablosu

BGYS' de çalışan sayısı ifadesi ile organizasyon kontrolü altında çalışan personel kastedilmektedir. Organizasyon kontrolü altında çalışan yarı zamanlı elemanlar, tam zamanlı çalışanlarla karşılaştırıldığında orantılı olarak çalışma saatine ve organizasyon kontrolü altında çalışan personel sayısına katkıda bulunurlar. BGYS' de çalışan sayısının belirlenmesi için yarı zamanlı ve tam zamanlı personel sayısının Başvuru Formu'na kaydedilmesi gerekir. Bu noktada varsa yarı zamanlı çalışan sayısı eşdeğer bir tam zamanlı personel sayısına dönüştürülür. Ayrıca bu dönüşüm için tam zamanlı bir çalışana kıyasla çalışılan saat de belirleyici olmalıdır. Dönüştürülen sayı tam zamanlı personel sayısı ile toplanır ve çalışan sayısı elde edilir.

Yapılacak tetkikin süresi aşağıdaki tabloya göre belirlenir.

Organizasyon Kontrolü Altında Çalışan Sayısı	İlk Tetkik Süresi (Tetkik Günü)	Gözetim Tetkiki Süresi (Tetkik Günü)	Yeniden Belg. Tetkik Süresi (Tetkik Günü)
1-10	5	1,67	3,33
11-15	6	2	4
16-25	7	2,33	4,67
26-45	8,5	2,83	5,67
46-65	10	3,33	6,67
66-85	11	3,67	7,33
86-125	12	4,00	8,00

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	29/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

126-175	13	4,33	8,67
176-275	14	4,67	9,33
276-425	15	5,00	10,00
426-625	16,5	5,50	11,00
626-875	17,5	5,83	11,67
876-1.175	18,5	6,17	12,33
1.176-1.550	19,5	6,50	13,00
1.551-2.025	21	7,00	14,00
2.026-2.675	22	7,33	14,67
2.676-3.450	23	7,67	15,33
3.451-4.350	24	8,00	16,00
4.351-5.450	25	8,33	16,67
5.451-6.800	26	8,67	17,33
6.801-8.500	27	9,00	18,00
8.501-10.700	28	9,33	18,67
>10.700	Yukarıdaki sıra izlenir		

Tetkik programındaki toplam tetkik süresi, her sahadaki ve merkez ofisindeki tetkik sürelerinin toplamıdır. Her saha ve merkez ofis için ayrı ayrı tetkik süreleri hesaplanıp genel toplam alınarak toplam tetkik süresi elde edilir. Süre, gerçek proseslere ve ilk belgelendirme esnasında veya gözetimden ya da yeniden belgelendirmeden önce toplanan bilgilere dayanarak örnekleme bilgileri bazında ayarlanabilir.

5.3. ISO 50001 TETKİKLERİ

5.3.1. Etkin Çalışan Sayısını Belirleme

EnYS etkin personel sayısı belirlenirken aşağıdakileri içerecek şekilde EnYS'yi bariz olarak etkileyen personeli göz önünde bulundurulur. Bu personele ait bilgiler Başvuru Formu ile müşteriden alınır ve Aşama 1 tetkikinde doğrulanır ve gerekirse güncellenir.

- Üst yönetim,
- Yönetim temsilcisi/temsilcileri,
- Enerji yönetimi ekibi,
- Enerji performansını etkileyen büyük değişikliklerden sorumlu kişi/kişiler,
- EnYS'nin etkinliği ile ilgili sorumluluk üstlenen kişi/kişiler,
- Hedefler, amaçlar ve eylem planları dâhil enerji performansı iyileştirme faaliyetlerini geliştirmekten, uygulamaktan veya sürdürmekten sorumlu kişi/kişiler,
- Önemli enerji kullanımlarından sorumlu kişi/kişiler.

Not – Önemli enerji kullanımlarından sorumlu kişiler, eylemlerinin enerji performansı üzerindeki etkisine bağlı olarak EnYS etkin personeli olarak düşünülmemeyebilir. EnYS etkin personeline dâhil edilmeden önce bu kişilerin rollerini ve etkilerini anlamak önemlidir.

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	30/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

5.3.2. Karmaşıklık Kategorisi Belirleme

Karmaşıklık üç değerlendirmeyi esas alır:

- Yıllık enerji tüketimi,
- Enerji kaynaklarının sayısı,
- Önemli enerji kullanımlarının sayısı.

Karmaşıklık, bütün bu değerlendirmeleri dikkate alan ağırlıklı bir katsayıya dayalı olarak hesaplanan bir değerdir. Her değerlendirme için karmaşıklığın hesaplanmasında iki bilgi gereklidir:

- Ağırlık değeri veya çarpan,
- Bir aralığı esas alan bir değer olan karmaşıklık faktörü.

Karmaşıklığı (C) hesaplama bağıntısı aşağıda verilmiştir:

$$C = (FEC \times WEC) + (FES \times WES) + (FSEU \times WSEU)$$

Burada;

FEC Çizelge A.1'de verilen yıllık enerji tüketimi karmaşıklık faktörü,
FES Çizelge A.1'de verilen enerji kaynakları sayısı karmaşıklık faktörü,
FSEU Çizelge A.1'de verilen önemli enerji kullanımları karmaşıklık faktörü,
WEC Çizelge A.1'de verilen yıllık enerji tüketimi faktörünün ağırlık katsayısı,
WES Çizelge A.1'de verilen enerji kaynakları sayısı faktörünün ağırlık katsayısı,
WSEU Çizelge A.1'de verilen önemli enerji kullanımları faktörünün ağırlık katsayısıdır.

Her değerlendirme için karmaşıklığın hesaplanmasında gerekli karmaşıklık faktörlerine ait ağırlık değerleri ve ilgili aralıklar Çizelge A.1'de verilmiştir.

Çizelge A.1 – Tetkik süresinin belirlenmesi için enerji karmaşıklık kriterleri

Değerlendirmeler	Ağırlık katsayısı	Aralık	Karmaşıklık katsayısı
Yıllık enerji kullanımı (TJ)	%25	≤ 20 TJ (terajul)	1,0
		20 TJ ≤ 200 TJ	1,2
		2.000 TJ ≤ 2.000 TJ	1,4
		> 2000 TJ	1,6
Enerji kaynaklarının sayısı	%25	1 ilâ 2 enerji kaynağı	1,0
		3 enerji kaynağı	1,2
		≥ 4 enerji kaynağı	1,4
Önemli enerji kullanımlarının sayısı (ÖEK'ler)	%50	1-3 ÖEK	1,0
		4-6 ÖEK	1,2
		7 ilâ 10 ÖEK	1,3
		11 ilâ 15 ÖEK	1,4

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	31/46		

		≥ 16 ÖEK	1,6
--	--	----------	-----

Karmaşıklık değeri yukarıdaki bağıntı kullanılarak hesaplandıktan sonra Çizelge A.2'ye göre EnYS karmaşıklık seviyesinin belirlenmesinde kullanılır.

Çizelge A.2 – EnYS karmaşıklık seviyesi

Karmaşıklık değeri	EnYS karmaşıklık seviyesi
> 1,35	Yüksek
1,15 ilâ 1,35	Orta
< 1,15	Düşük

5.3.3. Entegre Tetkikler İçin Entegrasyon Oranı Belirleme

Kuruluş EnYS ile entegre bir başka belgeli yönetim sistemine sahip ise tetkik süresi bu talimatın 5.1.4 maddesine göre azaltılabilir. Ancak entegrasyon kaynaklı süre azaltımı hiçbir zaman %20 yi aşamaz.

5.3.4. Tetkik Süresi Belirleme Tablosu

Asgari tetkik süresi, EnYS etkin personeli sayısı ve karmaşıklığın kombinasyonu esas alınarak belirlenir.

EnYS Etkin Personel Sayısı	Karmaşıklık Kategorisi								
	Düşük			Orta			Yüksek		
	İlk	Gözetim	Yeniden	İlk	Gözetim	Yeniden	İlk	Gözetim	Yeniden
1-8	2,5	1	1,5	4	1	2,5	5	1,5	3
9-15	4	1	2,5	6	2	4	7	2,5	5
16-25	5	2	3,5	7	2,5	5	9	3	6
26-65	6,5	2,5	5	8	3	6	10	3,5	7
66-85	8	2,5	6	9,5	3,5	6,5	11,5	3,5	8,5
86-175	8,5	2,5	6	11	3,5	7	12	3,5	8,5
176-275	9	3	6	11,5	4	8	12,5	4	9,5
276-425	10	3,5	7	13	4	8,5	15	5	11
≥ 426	Tetkik süresi boyunca 425'i geçen sayıda bu çizelgedeki artışlar takip edilir.								

Tetkik programındaki toplam tetkik süresi, her sahadaki ve merkez ofisindeki tetkik sürelerinin toplamıdır. Her saha ve merkez ofis için ayrı ayrı tetkik süreleri hesaplanıp genel toplam alınarak toplam tetkik süresi elde edilir. Süre, gerçek proseslere ve ilk belgelendirme esnasında veya gözetimden ya da yeniden belgelendirmeden önce toplanan bilgilere dayanarak örnekleme bilgileri bazında ayarlanabilir.

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	32/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

5.4. ISO 20000-1 TETKİKLERİ

5.4.1. İlk denetim için denetim toplam zamanın hesaplanması:

QSI, ilk belgelendirme denetimi için denetim toplam zamanını belirlerken müşterinin aktif personel sayısını esas olarak alır. QSI, denetim toplam zamanını belirlemek için Çizelge 1'i kullanır. Çizelge 1, 8 saatlik günlere dayanmaktadır. Günlük çalışma saati 8 saatten daha fazla veya az ise sayılar buna göre ayarlanabilir. Müşterinin aktif personel sayısı tam zamanlı eş değer (full-time equivalent: FTE) olarak hesaplanır. Aktif müşteri personeli hesabı HYS kapsamında olanları esas alır. QSI HYS'yi ve hizmetleri destekleyen müşteri personeli ve denetim toplam zamanı arasındaki ilişkinin gerekçesini açıklar. HYS'yi ve hizmetleri destekleyen personel sayısı 1175'i aşıyorsa, QSI'nin prosedürleri Çizelge 1'deki sıralamayı tutarlı bir şekilde izlemek ve Çizelge 1'in son satırında belirtilenden daha fazla olan gün sayısını ekstrapolasyon ile tanımlamak suretiyle denetim toplam zamanı hesabının yapılmasını sağlar. QSI düzenlemelerden sonra ilk denetim için planlarını, müşteri personel sayısını dikkate almaksızın, asgari 2,5 günlük denetim toplam zamanına dayandırır. Denetim süresi, denetim toplam zamanının % 80'inden daha az olamaz. Planlama veya rapor yazımı için ek süre gerekiyorsa bu süre, denetim süresini azaltmamalıdır.

Çizelge 1 — Düzenlemelerden önce aktif personel sayısı ve denetim toplam zamanı arasındaki ilişki (ilk denetim)

Müşterinin aktif personel sayısı	Tetkik Zamanı A1 + A2 (gün)	Tetkik Zamanı Gözetim (gün)	Tetkik Zamanı YB (gün)
1-15	3,5	1,17	2,33
16-25	4,5	1,5	3
26-45	5,5	1,83	3,67
46-65	6	2	4
66-85	7	2,33	4,67
86-125	8	2,67	5,33
126-175	9	3	6
176-275	10	3,33	6,67
276-425	11	3,67	7,33
426-625	12	4	8
626-875	13	4,33	8,7
876-1175	15	5	10

ISO/IEC 20000-1 belgelendirme faaliyetleri için UDK tetkiklerinde tetkikçi/gün süresi ISO/IEC 20000- 6 standardında verilen süreleri dikkate alarak hesaplanır.

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	33/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

5.4.2. Tetkik Zamanı Düzenlemeleri:

Müşterinin HYS ve hizmetlerinin tüm özellikleri dikkate alınmalı ve ilk denetim toplam zamanında daha uzun veya daha kısa süre kullanımını destekleyen etkenlere göre düzenleme yapılmalıdır. Düzenleme etkenlerinden bağımsız olarak QSI, müşterinin HYS'sinin tam ve etkili bir şekilde denetlenmesine izin veren bir toplam denetleme zamanının ayrılmasını sağlamalıdır. QSI, denetim için ayrılan toplam zamanda bir azalma veya artışı gerektirebilmeli ve bunu dokümanete etmelidir.

Çizelge 2 ve 3, ilgili etkenlerin Çizelge 1'deki denetim toplam zamanını ne şekilde etkileyebileceğini göstermektedir. Bir vardiya, birden fazla mahal arasında ve/veya birbirini takip eden çalışma dönemlerinde görev alan ekipler arasında gerçekleşen devirler veya arayüzler anlamına gelir. Azami azaltma Çizelge 1'deki denetim toplam zamanının %30'u olmalıdır.

Çizelge 2 – Denetim toplam zamanını azaltan etkenler

Potansiyel azaltma etkenleri
HYS ve hizmetlerdeki değişim oranının düşüklüğü
HYS'nin etkili performansının daha önce kanıtlanmış olması (ör. başka bir akredite belgelendirme kuruluşu tarafından belgelendirilmiş olması).
Kurumun ön bilgisi (ör. kurumun daha önce aynı belgelendirme kuruluşu tarafından başka bir standart için belgelendirilmiş olması).
Tek, basit bir hizmet.
Tüm vardiyalarda eş değer performans gösterildiğine dair uygun kanıtlarla birlikte, tüm vardiyalarda aynı faaliyetlerin gerçekleştiriliyor olması, ör. hizmet masası.
Hizmet yönetim personelinin önemli bir oranının aynı basit işlevi yerine getiriyor olması.
Az sayıda personel ile tek çalışma mahalli.
Hizmetlerin sağlanması için uğraşan tedarikçiler, tedarikçi rolündeki iç gruplar veya müşteriler gibi diğer taraflara düşük seviyede bağımlılık.

Çizelge 3 – Denetim toplam zamanını artıran etkenler

Potansiyel artırma faktörleri
Birden fazla yargı yetki alanı, aynı veya farklı zaman dilimlerinde çok mekânlı çalışma içeren karmaşık lojistik.
Çeşitli mekânlarda dil farklılıklarının yarattığı karmaşıklık (ör. farklı diller konuşan personel nedeniyle (çevirmene/çevirmenlere ihtiyaç duyulması veya) denetçilerin bağımsız bir şekilde çalışmasının mümkün olmaması).
HYS kapsamının çok büyük veya karmaşık olması (ör. yüksek sayıda hizmet, personel veya mekân, anlaması ve sürdürülmesi zor uzmanlık hizmetleri).
Müşterinin HYS'sini etkileyen yasal ve düzenleyici gerekliliklerin çok sayıda olması (ör. fikrî mülkiyet hakları, mahremiyet, gıda, ilaç, havacılık gereklilikleri ve nükleer gereklilikler).
Farklı vardiyalarda farklı faaliyetler yapılması.
Belirli bir denetim için HYS kapsamındaki geçici mahaller.

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	34/46		

HYS kapsamında karmaşık iş süreçlerinin yürütülmesi

Hizmetlerin sağlanması için uğraşan tedarikçiler, tedarikçi rolündeki iç gruplar veya müşteriler gibi diğer taraflara yüksek seviyede bağımlılık.

5.4.3. Başka yönetim sistemi standardı belgelendirmeleri için düzenlemeler:

Müşteri, ör. ISO 9001 ve/veya ISO/IEC 27001 gibi başka önemli bir yönetim sistemi standardı kapsamında belgelendirilmiş ise QSI ilk denetim toplam zamanını kısaltabilir. Başka ilgili yönetim sistemi standartlarına göre belgelendirme nedeniyle denetim toplam zamanının kısaltılmasına sadece aşağıda belirtilen koşullarda izin verilmelidir:

- söz konusu başka yönetim sistemi standardı denetlenecek HYS bakımından önemliyse
- mevcut belge güncelse ve akredite bir belgelendirme kuruluşu tarafından son 12 ayda en az bir defa denetlenmişse;
- belgelendirmenin/belgelendirmelerin kapsamı ISO/IEC 20000-1 belgelendirmesi için tanımlanan kapsam ile aynıysa veya daha genişse.

Denetim için ayrılan toplam zamandaki azaltma müşterinin yönetim sisteminin diğer yönetim sistemlerine ne derece entegre olduğuna bağlı olmalıdır.

Düzenleme etkenlerinden bağımsız olarak belgelendirme kuruluşu, müşterinin HYS'sinin tam ve etkili bir şekilde denetlenmesine izin veren yeterli denetleme zamanı ayrılmasını sağlamalıdır.

5.4.4. Gözetim ve yeniden belgelendirme denetimleri için ayrılan toplam zamanın belirlenmesi:

Gözetim ve yeniden belgelendirme denetimleri için gerekli zaman aşağıda belirtilen faktörlere göre hesaplanır:

- denetimin süresi, toplam denetim zamanının % 80'inden daha az olmamalıdır.
- gözetim, tek veya daha fazla denetim olarak gerçekleşmesine bağlı olmaksızın, yıllık olarak, ilk denetim toplam zamanının en az üçte biri olmalıdır;
- yeniden belgelendirme denetimleri ilk denetim toplam zamanının en az üçte ikisi kadar olmalıdır;
- düzenlemeden sonra gözetim için ayrılan toplam denetim zamanı en az 1 gün olmalıdır;
- düzenlemeden sonra yeniden belgelendirme için ayrılan toplam denetim zamanı en az 2 gün olmalıdır.

5.5. ISO 27701 TETKİKLERİ

5.5.1. Denetim Zamanının Belirlenmesi:

ISO/IEC 27006 gereklilikleri geçerlidir. Ayrıca, aşağıdaki gereksinimler ve kılavuzlar geçerlidir.

ISO/IEC 27006'e ek olarak, QSI, ISO/IEC 27701 belgelendirme tetkiklerine (ilk belgelendirme, gözetim ve yeniden belgelendirme dahil) harcanacak ek tetkik süresini belirler.

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	35/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

PIMS'ye özgü yönler için gereken denetim süresi en az;

Denetim süresinin %30'u (denetim müşterisi bir PII kontrolörü ise);

Denetim süresinin %20'si (denetim müşterisi bir PII işlemcisiyse); veya

Denetim süresinin %50'si (denetim müşterisi hem PII denetleyicisi hem de işlemcisi ise);

ISO/IEC 27006 Ek B'ye dayalı olarak aynı ISO/IEC 27001 belgelendirme kapsamı için hesaplanmıştır.

İlk PIMS denetimi (aşama 1 ve aşama 2) için ek denetim süresi, önceki cümleden hesaplanan değerler doğruysa, PII işlemcileri için en az 2,5 gün, PII kontrolörleri için 3 gün veya her ikisi için de en düşük 3,5 gün olacaktır.

Kuruluşun halihazırda BGYS (ISO/IEC 27001) sertifikasına sahip olması ve BGYS denetimlerinden (yani BGYS gözetim denetimi veya BGYS yeniden belgelendirme denetimi) ayrı olarak bir PIMS ilk denetiminin yapılması durumunda, en az 0,5 denetim günü eklenecektir.

QSI başka bir UDK tarafından ISO/IEC 27001 belgesine sahip bir işletmeyi tek başına ISO/IEC 27701 tetkiki sonucu belgelendiremez. QSI, ISO/IEC 27701 tetkikini ISO/IEC 27001 tetkiki ile birlikte yapar.

5.6. ISO 22000 TETKİKLERİ

5.6.1. Tetkik için harcanacak olan zaman,

- İlgili GGYS gereksinimlerine,
- Kuruluşların büyüklüğüne,
- Teknolojik ve yasal içeriklere,
- Proses yapısı ve büyüklüğüne,
- GGYS kapsamında dış kaynaklı faaliyete,
- Önceki denetim sonuçlarına,
- Alan ve çoklu alan sayısı değerlendirmelerine,
- Tetkik tipi ve kapsamına,
- Yerleşim özelliklerine,
- Organizasyon yapısının karmaşıklığına bağlıdır.

5.6.2. Birinci Aşama Denetimleri:

GGYS için 1.aşama denetimde denetiminin danışmanlık kapsamına girmemesi için 1.aşama denetim süresi sınırlandırılmıştır. GGYS için 1.aşama denetimleri; toplam denetim süresinin %30'unu aşmayacak şekilde planlanır.

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	36/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

5.6.3. İkinci Aşama / Belgelendirme Denetimleri:

Bu denetimler belgelendirme denetimleridir. Toplam hesaplanan denetçi gün sayısından birinci aşama için harcanan denetim süresi düştükten sonra geriye kalan denetçi gün sayısı denetimin ikinci aşaması için harcanacak süredir. Denetimin birinci aşaması ve ikinci aşaması için harcanacak süreler ilk teklif hazırlaması aşamasında belirlenecektir.

ISO 22000 için denetim süresi belirlenirken dikkate alınması gereken konu HACCP çalışmasıdır. Bir HACCP çalışması bir ürün ağacı ya da hizmet için benzer tehlikeler, benzer üretim teknolojisi ve ilgili olduğu yerlerde benzer depolama teknolojisi olan yerlerde tehlike analizi anlamındadır. Tetkik için harcanacak zamanların belirlenmesi için başka bir nokta kuruluşta belgelendirilmiş bir yönetim sistemi sertifikasının varlığıdır. Belgelendirilmiş yönetim sistemi sertifikası, ilgili ürünler/hizmet için gıda güvenliğini kapsamalıdır. Ayrıca akredite belgelendirme olması zorunludur. (İlgili belgelendirilmiş yönetim sistemi mevcut değilse, denetim için ilave süre eklenmelidir).

Tetkik için harcanacak zamanların belirlenmesi için başka bir nokta da kuruluşta çalışan sayısıdır. Çalışan sayısı tam zamanlı çalışan sayısıdır. Kuruluşta çalışan sayısına göre tetkik gün sayısı ve tetkikçi sayısının planlama sorumluları tarafından belirlenmesini takiben, Baş Tetkikçiler tarafından kuruluşa ait bilgilerden, gerçekleştirilecek tetkik için gün sayısının değiştirilmesini gerektirecek faktörler varsa bunlar tespit edilir. Çalışan sayısı ve kapsam kontrol edilerek net yazılmalıdır. Eğer başvuruda yapılan çalışan sayısı ve kapsam ile aynı değilse operasyon müdürüne gerekli bilgiler verilmeli ve plan ona göre hazırlanmalıdır.

Denetim için harcanılacak zaman aşağıdaki tablo esas alınarak yapılır.

ISO 22000 İÇİN MİN. TETKİK ZAMANI

Kategori (a)	Temel yerinde tetkik süresi T_D	İlave her bir HACCP çalışması için tetkik günü sayısı T_H	İlgili belgelendirilmiş yönetim sistemine eksikliği için tetkikgün sayısı T_{MS}	Çalışan sayısı başına tetkik gün sayısı T_{FTE}	Ziyaret edilen her ilave bölüm için
A	0,75	0,25	0,25	1 ila 19 = 0 20 ila 49 = 0,5 50 ila 79 = 1,0 80 ila 199 = 1,5 200 ila 499 = 2,0 500 ila 899 = 2,5 900 ila 1299 = 3,0 1300 ila 1699 = 3,5 1700 ila 2999 = 4,0 3000 ila 5000 = 4,5 >5000 = 5,0	Asgari şubede tetkik süresinin % 50'si
B	0,75	0,25			
C	1,50	0,50			
D	1,50	0,50			
E	1,00	0,50			
F	1,00	0,50			
G	1,00	0,25			
H	1,00	0,25			
I	1,00	0,25			
J	1,00	0,25			
K	1,50	0,50			

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	37/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

Tek yer için min. denetim süresi Ts; $T_s = (TD + TH + TMS + TFTE)$

TD şubede esas tetkik süresi, gün;

TH ilave HACCP çalışmaları için tetkik günü sayısı;

TMS ilgili yönetim sisteminin eksikliği için tetkik gün sayısı; TFTE Çalışan sayısı başına tetkik gün sayısı

Farklı kapsamlarda faaliyet gösteren firmalar için denetim gün sayısı hesaplanırken D temel yerinde denetim süresi en fazla olan kategori dikkate alınır. Diğer kapsamlardaki HACCP çalışmaları (D) gün sayısına eklenir.

Her ilave alan için min. Denetim süresi $T_m T_m : T_s \times 50/100$

Vardiyalı çalışma durumunda;

Tüm vardiyalarda aynı haccp çalışması kapsamında faaliyet yürütülüyorsa; TFTE = idari ofis kadrosu + denetlenecek vardiya çalışan sayısı şeklindedir.

Diğer vardiyalarda farklı haccp çalışması kapsamında faaliyet yürütülüyorsa;

TFTE = idari ofis kadrosu + denetlenecek vardiya çalışan sayısı + farklı haccp çalışması gerektiren vardiya/lar çalışan sayısı şeklindedir.

Belglendirme denetiminde kritik öneme sahip vardiya denetlenir, gözetim denetimleri gözetim denetim sürelerinin

%50'sini geçmemek üzere muklata en az 1 adet diğer vardiya denetimini içerecek şekilde planlanır.

Yukarıdaki hesaplamada temel yerinde tetkik süresinin % 50'sinin 1 adam/günden aşağı çıkması durumunda her ilave alan / şube için asgari tetkik günü 1 tetkik günü olarak hesaplanır. Uygun bir şekilde dokümanite edildiğinde ve gerekçelendirildiğinde, çalışanların sayısı, kuruluşun boyutu ve/veya ürün hacmi ile ölçülen daha az karmaşık kuruluşlarda veya 1,5 tetkik gününden daha az TS süresi olan kategorilerdeki kuruluşlarda azaltım yapılabilir.

Rapor hazırlanması ve açılış ve kapanış toplantılarında geçen süreler denetim süresinden sayılmaz.

ISO 22003 (B)-EK A GRUPLAR, KATEGORİ ve ALT KATEGORİ KODLARI

Grup	Kategori	Alt Kategori	Risk sınıfı	
Yetiştiricilik	A	AI	Et/süt/yumurta/bal için hayvan yetiştiriciliği	Yüksek
		AII	Balık ve deniz ürünleri yetiştiriciliği	Yüksek
	B	BI	Bitki yetiştiriciliği (hububat ve baklagiller dışında)	Düşük
		BII	Hububat ve baklagil yetiştiriciliği	Düşük
Gıda ve yem işleme	C	CI	Dayanısız hayvansal ürün işlenmesi	Yüksek
		CII	Dayanısız bitkisel ürün işlenmesi	Orta
		CIII	Dayanısız Hayvansal ve bitkisel ürün işlenmesi (karışık ürünler)	Yüksek
		CIV	Dayanıklı ürün işlenmesi	Orta
	D	DI	Yem üretimi	Orta
		DII	Evcil hayvan maması üretimi	Orta
Yemek hizmeti	E	Yemek hizmeti	Orta	

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	38/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

Perakende, nakliye ve depolama	F	Dağıtım	FI	Perakende/toptan satış	Düşük
			FII	Gıda komisyonculuğu/ticareti	Düşük
	G	Nakliye ve depolama hizmetlerinin tedariki	GI	Dayanısız gıda ve yem için nakliye ve depolama hizmetlerinin tedariki	Orta
			GII	Dayanıklı gıda ve yem için nakliye ve depolama hizmetlerinin tedariki	Düşük
Yardımcı hizmetler	H	Hizmetler		Orta	
	I	Gıda ambalajlaması ve ambalajlama malzemesi üretimi		Düşük	
	J	Donanım imalatı		Düşük	
Biyokimyasallar	K	(Biyo) kimyasalların üretimi		Yüksek	

Tetkik süresine ilave veya daha az tetkik zamanı gerektirebilecek olan faktörler aşağıda özetlenmiştir.

- Komplike yerleşimler, birden fazla bina, tesis, ayrı bölümler vb.
- Tercüman gerektiren durumlar,

5.6.4. Tetkik süresi azaltma gerekçesi;

Uygun bir şekilde dökümanente edildiğinde ve gerçekleştirildiğinde, çalışan sayısı, kuruluşun boyutu ve- veya ürün hacmi veya ilk asgari tetkik süresinin 1.5 adam/gün ün altında olan kategoriler için(daha az karmaşık kuruluşlar için) asgari sürede bir azaltma yapılabilir.

Tetkikçi zamanının azaltılmasını gerektirebilecek durumlar;

ISO 22000 standardına yönelik yapılan belgelendirme denetimlerinde denetim sürelerinde herhangi bir indirim yapılamayacaktır. ISO 22000 için belgelendirme tetkiki (1. aşama ve 2. aşama) için ayrılan toplam denetim zamanı içine planlama ve rapor yazma faaliyetleri dahil değildir.

Gözetim tetkikleri, İlk belgelendirme tetkik süresinin 1/3'ü olmak kaydı ile (A VE B kategorileri için 0.5 Adam / gün, diğer kategoriler için 1 adam/ gün ün altında yapılamaz.)

Yeniden Belgelendirme tetkikleri, İlk belgelendirme tetkik süresinin 2/3'ü olmak kaydı ile (A VE B kategorileri için 0.5 Adam / gün, diğer kategoriler için 1 adam/ gün ün altında yapılamaz.)

5.7 HELAL BELGELENDİRME TETKİKLERİ

5.7.1 Tetkik Sürelerinin Belirlenmesi

Her bir müşteri organizasyonun Helal üretim/hizmet/yönetim sisteminin tam ve etkili bir tetkikini planlamaya ve gerçekleştirmeye yönelik ihtiyaç duyulan tetkik süresini OIC/SMIIC 2:2019 Standardının EK A'sını ve EK B'sini dikkate alarak belirler. Bunların yanı sıra aşağıdaki maddeleri de dikkate alır;

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	39/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

- ✓ OIC/SMIIC 1 Helal Gıda Standardı ve/veya ilgili diğer OIC/SMIIC veya TS standartları veya QSI Belgelendirme kontrol listelerinin gereklilikleri,
- ✓ tetkik edilecek kuruluşun büyüklüğü ve karmaşıklığı,
- ✓ teknolojik bağlam ve yasal düzenlemeler,
- ✓ imalat veya süreç veya gıda güvenliği veya Helal yönetim sistemleri kapsamına giren herhangi bir faaliyetin dış sağlayıcılara yaptırılması,
- ✓ daha önceki tetkiklerin sonuçları,
- ✓ tesislerin sayısı ve birden fazla adreste faaliyet gösteren-çok sahali tesislerin bulunma durumu.

5.7.2 Helal ürün/hizmet/süreç ve/veya yönetim sistemi kategorilerinin sınıflandırılması

Helal ürün/hizmet/süreç ve/veya yönetim sistemi kategorilerinin sınıflandırılması yapılırken OIC/SMIIC 2:2019 Ek A'sındaki Çizelge A.1 dikkate alınır.

5.7.3. Asgari Tetkik Süresi Hesaplama Tekniği

İlk belgelendirme için gerekli asgari tetkik sürenin belirlenmesi ve bir üst maddedeki kategorilerde faaliyet gösteren müşteri organizasyonlar için tetkikçi/gün sayıları hesaplanırken aşağıdaki Tablo-1'de verilen formül ile OIC/SMIIC 2:2019 Ek B'sindeki Çizelge B.1 ve diğer bilgiler kullanılır (Asgari tetkik süresine tetkik raporu hazırlanması ve/veya yazılması için geçirilen zaman dahil değildir. Bu zaman toplam tetkik süresinin en fazla %10'u kadar olabilir ve planlama esnasında Çizelge B.1'den hesaplanan toplam tetkik süresine eklenir.).

Çizelge A.1 – Helal ürün/ hizmet/ süreç ve/veya yönetim sistemi kategorileri

Küme ^a	Kategori	Alt-kategori	Dahil olan faaliyetlerin örnekleri	
Çiftçilik	A	Çiftçilik (hayvancılık)	AI Et/Süt/Yumurta/Bal üretimi için hayvan çiftliği	Et üretimi, (balık ve deniz ürünleri hariç olmak üzere) süt üretimi veya bal üretimi için gerçekleştirilen hayvancılık faaliyeti; Yetiştirmek, muhafaza etmek, yakalamak veya avlamak (tuzaklama yakalamak), İlgili çiftçilik ambalajlaması ^b ve depolaması
		AII	Balıkçılık ve deniz ürünleri yetiştiriciliği	Et üretimi için balıkçılık ve deniz ürünleri yetiştiriciliği; Yetiştirmek, yakalamak ve balık tutmak(tuzakla yakalamak) İlgili çiftlik ambalajlaması ^b ve depolaması
	B	Çiftçilik (bitki)	BI	Bitki tarımı (tahıl ve baklagiller dışında)

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	40/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

TETKİK SÜRESİ HESAPLAMA TALİMATI

			BII	Tahıl ve baklagil tarımı	Tahıl ve baklagil tarımı İlgili tarım ambalajlaması ^b ve depolaması
Gıda ve yem işleme	C	Gıda üretimi	CI	Helal kesim & dayanıksız hayvan ürünlerinin işlenmesi	Balık ve deniz ürünleri, et, yumurta, süt ürünleri ve kesme ve ambalajlama dahil olmak üzere balık ürünlerinin imalatı.
			CII	Dayanıksız bitkisel ürünlerin işlenmesi	Meyve ve taze meyve suları, sebzeler, tahıllar, kuruyemişler, bakliyat dahil olmak üzere bitkisel ürünlerin üretimi
			CIII	dayanıksız hayvan ve bitki ürünlerinin işlenmesi (et bazlı gıdalar, karışık gıdalar)	Pizza, lazanya sandviç, mantı, hazır yemekler dahil olmak üzere karışık hayvansal ve bitkisel ürünlerin üretimi.
			CIV	Ortam sıcaklığında uzun raf ömrüne sahip ürünlerin işlenmesi	Konserve gıdalar, bisküvi çeşitleri, kuruyemişler, atıştırmalık ürünler, yağ, içme suyu, makarna, un, şeker, gıdada kullanılan tuz dahil olmak üzere, ortam sıcaklığında saklanan ve satılan herhangi bir kaynaktan üretilen Helal gıda ürünleri.
	D	Hayvan yemi üretimi	DI	Yem üretimi	Tek veya karışık gıda kaynağından hayvanlar için yem üretimi
			DII	Evcil hayvan gıdası üretimi	Gıda üretmeyen hayvanlar için, tek veya karşılık gıda kaynağından yem üretilmesi
Hazır yemek	E	Hazır yemek		Bir uydunun yerinde, hazırlandığı yerde veya bir uydud biriminde tüketim amaçlı Helal gıdanın hazırlanması, saklanması ve uygun olduğu durumlarda teslim edilmesi.	
Perakende, nakliye ve depolama	F	Dağıtım	FI	Perakende/ Toptan Satış	İşlenmiş/hazır gıda ürünlerinin bir müşteriye sağlanması (perakende mağazalar, dükkanlar ve toptancılar)
			FII	Gıda Komisyoncusu/ Tüccarı	Kendi adına veya başkaları adına aracı olarak gıda ürünlerinin alım ve satımı İlgili ambalajlama ^c
	G	Nakliye ve Depolama Hizmetlerinin Sağlanması	GI	Dayanıksız gıda ve yem ile ortam sıcaklığında uzun raf ömrüne sahip gıda ve yem için Nakliye ve Depolama Hizmetleri	Dayanıksız gıda ve yem ve ortam sıcaklığında uzun raf ömrüne sahip gıda ve yem için depolama tesisleri ve dağıtım araçları İlgili ambalajlama ^c
			GII	Ortam sıcaklığında uzun raf ömrüne sahip gıda ve yemlerin nakliyesinin ve depolanmasının sağlanması	Ortam sıcaklığında uzun raf ömrüne sahip gıda ve yemlerin depolanması ve nakliyesi için depolama tesisleri ve dağıtım araçları İlgili ambalajlama ^c
Yardımcı hizmetler	H	Hizmetler	HI		Su tedarigi, böcek ilaçlama, temizlik hizmetleri, atıkların bertaraf edilmesi dahil olmak üzere, gıdanın güvenli bir şekilde üretilmesine ilişkin hizmetlerin sunulması.
			HII	Mali hizmetler	Bankacılık, sigorta, yatırım fonları, leasing, mübadele, vb.
			HIII	Müslüman dostu turizm ve seyahatle ilgili hizmetler	Sahiller, Oteller, Turizm ve seyahat hizmetleri (örneğin rezervasyon, vb.)
	I	Gıda Ambalajlama ve Ambalaj Malzemesi Üretimi		Gıda ambalajlama malzemesi üretimi	
	J	Ekipman üretimi		Gıda işleme ekipmanı ve otomatik satış makinelerinin üretimi ve geliştirilmesi	

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	41/46		
ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR			

TETKİK SÜRESİ HESAPLAMA TALİMATI

Biyokimyasal	K	(Biyo) Kimyasalların Üretimi		Gıda ve yem katkı maddelerinin, vitamin, mineral, biyokültür, lezzet maddeleri, enzimler ve işleme yardımcılarının, böcek ilaçlarının, ilaçların, gübrelere, temizlik maddelerinin üretimi.	
Diğerleri	L	Diğer malzemelerin üretimi	LI	Kozmetik	-----
			LII	Tekstil ve tekstil ürünleri	-----
			LIII	Deri ve deri ürünleri	-----
			LIV	Başka Yerde Sınıflandırılmamış (BYS)	-----
<p>^a Kümeler akreditasyon kuruluşlarının akreditasyon kapsamı için ve belgelendirme kuruluşlarına tanıklık yapan akreditasyon kuruluşları için kullanılmak üzere hazırlanmıştır.</p> <p>^b “Çiftlik/tarım ambalajlaması ürün üzerinde herhangi bir değişiklik veya işleme gerçekleştirilmeden ambalajlama yapılması anlamına gelir.</p> <p>^c “İlgili ambalajlama” ürün üzerinde değişiklik veya işleme yapmadan ve ana ambalaj değiştirilmeden yapılan ambalajlamadır.</p>					

Tablo 1 – Tetkik Süresi Hesaplama Formülü

Tek saha için asgari tetkik süresi	
$T_s = TD + TH + (TPV + TFTE) * CC$	TD: Gün cinsinden sahada geçirilecek temel tetkik süresi (tetkikçi/gün)
	TH: Her bir ek HACCP (varsa) çalışma sayısı için tetkik günleridir (tetkikçi/gün) ve sadece gıda-zincirindeki ürünler/hizmetler/süreçler için kullanılır. Bunun yerine HHKN çalışma sayısı da kullanılabilir, bu husus gıda zincirindeki ürün/hizmet/süreçlerin yanı sıra kozmetik, temizlik kimyasalları, tekstil, deri vb. ürün grupları ile Helal yönetim sistemleri için geçerli olacaktır. Her bir "ek çalışma için", Çizelge B.1'de tanımlanan süreler kadar tetkik sayısının artırılması gerektirebilir. Diğer ürünler/hizmetler/süreçler için bu değer "0" olarak alınabilir.
	TPV: Ürün çeşitliliği ile bağlantılı tetkik günü (tetkikçi/gün) sayısıdır.
	TFTE: Çalışan sayısına dayalı tetkik günü (tetkikçi/gün) sayısıdır.
	CC: Süreç ve üretim karmaşıklık sınıfı için çarpan faktörüdür.
<p>T_s'nin hesaplanmasının ardından, sonuç küsüratlı/ondalıklı sayı ise;</p> <p>a) gün sayısı en yakın yarım güne yuvarlanır (örneğin 5.3 tetkik günü 5.5 tetkik günü olur. 5.2 tetkik günü 5 tetkik günü olur).</p> <p>b) gün sayısı en yakın tam güne yuvarlanır (örneğin 5.7 tetkikçi/gün 6 tetkikçi/gün olur.).</p>	
Her bir ek saha için tetkik süresi (T _{asv})	$T_{asv} = T_s * 50/100$ (Yani, her ek saha için yukarıdaki yöntemle göre yeni bir hesaplama yapılır ve çıkan sonucun 50/100'ü alınarak Toplam Tetkik süresine eklenir.)

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	42/46		
ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR			

Çizelge B.1 – (Asgari ilk belgelendirme tetkik süresi için kullanılacak parametreler)

Kategori (OIC/SMIIC 2 Çizelge A.1'e göre)	B Temel saha tetkik süresi (tetkik günleri cinsinden)	H* Her bir ek HACCP/HKKN çalışması için ek tetkik gün sayısı (tetkik günleri cinsinden)	FTE Belgelendirmenin kapsamında bulunan çalışan sayısı (tetkik günleri cinsinden)	CC Karmaşıklık sınıfı (faktör, çarpan)	PV** Ürün çeşitliliği (tetkik günleri cinsinden)	Tasv Ziyaret edilen her bir ek saha (tetkik günleri cinsinden)	
A	AI	1,00	0,25	1 – 19 arası = 0,5 20 – 49 arası = 1,0 50 – 79 arası = 1,5 80 – 199 arası = 2,0 200 – 499 arası = 2,5 500 – 899 arası = 3,0 900 – 1299 arası = 3,5 1300 – 1699 arası = 4,0 1700 – 2999 arası = 4,5 3000 – 5000 arası = 5,0 > 5000 = 5.5	Düşük CC=1,25 Orta CC=1,50 Yüksek CC=1,75 Çok Yüksek CC= 2	1 –3 arası = 0,50 4 - 6 arası= 1,00 7- 10 arası = 1,50 11 – 20 arası = 2,00 > 20 = 3,00	asgari saha değerlendirme/ tetkik süresinin %50'si
	AII	1,00	0,25				
B	BI	1,00	0,25				
	BII	1,00	0,25				
C	CI	1,50	0,50				
	CII	1,25	0,50				
	CIII	1,75	0,50				
	CIV	1,75	0,50				
D		1,50	0,25				
E		1,00	0,50				
F	FI	1,50	0,50				
	FII	1,25	0,50				
G	GI	1,50	0,50				
	GII	1,00	0,50				
H	H1	1,25	0,50				
	HII	1,75	0,50				
I		1,00	0,25				
J		1,00	0,25				
K		1,75	0,50				
L	LI	1,75	0,50				
	LII	1,25	0,25				
	LIII	1,50	0,50				
	LIV	1,00	0,25				

* H sadece gıda zincirindeki ürünler/hizmetler için kullanılır.

** PV hizmetler/süreçler için kullanılmaz, sadece ürünler için kullanılır.

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	43/46		

ELEKTRONİK NÜSHA. BASILMIŞ HALİ KONTROLSÜZ KOPYADIR

Çizelge B.2 – İş Sektörü İle Karmaşıklık Sınıfları Arasındaki Bağlantıya Örnekler

Karmaşıklık Sınıfı	Süreç	Sektör
Çok Yüksek	önemli özellikler taşıyan çok sayıda <u>ayrıntılı alt-sürecin varlığı</u> (genellikle yüksek düzeyde helal-olmama riski taşıyan üretim veya işleme kuruluşları. İşlemlerin veya alt-işlemlerin geniş çeşitliliği veya çok miktarda ham madde veya girdi maddesi içermesi nedeniyle helal olmama potansiyeli çok yüksek olan ürün ve hizmet sektörlerini kapsar.)	Başka yerde sınıflandırılmamış kimyasallar, farmasötik ürünler, işlenmiş et ürünleri, genetiği değiştirilmiş ürünler, gıda katkı maddeleri, biyokültürler, kozmetik ürünler, işlem yardımcıları, mikro-organizmalar.
Yüksek	önemli özellikler taşıyan <u>çok sayıda sürecin varlığı</u> (genellikle yüksek düzeyde helal-olmama riski taşıyan üretim veya işleme kuruluşları. Çok sayıda işlem içeren ve helal olma açısından yüksek risk taşıma potansiyeline sahip olan ürün ve hizmet sektörlerini içermektedir.)	kesimhane ve tavukçuluk, peynir ürünleri, bisküvi çeşitleri, yağ, içecekler, oteller, restoranlar, beslenme takviyeleri, temizlik maddeleri, ambalajlama malzemeleri, tekstil ürünleri, İslami finans.
Orta	önemli özellikler taşıyan <u>ortalama sayıda işlemin varlığı</u> (genellikle imalat veya hizmet kuruluşlarıdır) Helal olmama riski taşıma potansiyeli ortalama seviyede olan ürünleri ve hizmetleri kapsar).	süt ürünleri, balık ürünleri, yumurta ürünleri, arıcılık, baharatlar, bahçe ürünleri, korunmuş meyveler, korunmuş bitkiler, konserve ürünler, makarna, şeker, hayvan yemi, balık yemi, su tedariki, ürünlerin geliştirilmesi, süreç ve ekipman, veterinerlik hizmetleri, süreç ekipmanı, otomatlar, deri ürünleri.
Düşük	daha az önemli özellikler taşıyan <u>az sayıda sürecin varlığı</u> (genellikle çok az sayıda önemli özelliği olan kuruluşlar. Helal olmama riski taşıma potansiyeli düşük olan ürünleri ve hizmetleri kapsar).	balık, yumurta üretimi, süt üretimi, balıkçılık, avcılık, tuzakta yakalama, meyveler, sebzeler, tahıl, taze meyve ve taze meyve suları, içme suyu, un, tuz, perakende satış mağazaları, dükkanlar, toptan satıcılar, nakliye ve depolama.

5.7.4. Tetkik sürelerini etkileyebilecek özel durumlar

- ✓ Ürün çeşidi sayısı, ürün hattı sayısı, ürün geliştirme, Helal kritik kontrol noktaları (HKKN) veya Tehlike Analizi ve Kritik Kontrol Noktaları (HACCP), işlevsel Ön Gereksinim Programı (ÖGP-PRP) sayısı, bina alanı, altyapı, kurum içi laboratuvar deneyleri, çevirmen ihtiyacı, vb. gibi durumlarda tetkik sürelerini asgari tetkik sürelerinden fazla uygulayabilir.
- ✓ Her tetkik çeşidinin tetkik süresi müşterinin yerinde (fiziksel veya sanal) geçirilen toplam süreyi ve planlamayı, doküman incelemesini, müşterinin personeliyle gerçekleştirilen ortak çalışmayı/kurulan iletişimi ve raporun yazılmasını içerir.
- ✓ Helal belgelendirmenin saha tetkikinin süresi hesaplanan tetkik süresinin yüzde 70'inden az olamaz. Uygun ve geçerli gerekçeler kullanılarak, tetkik süresi azaltabilir veya uzatabilir. İndirim oranı toplam tetkik süresinin %30'unu aşamaz.
- ✓ Helal Gıda tetkiklerinde aşağıdaki faktörler göz önünde bulundurularak tetkik süresi azaltılabilir:
 - Müşteri organizasyonun daha önceden ISO 22000 veya FSSC 22000 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemleri, ISO 22716 (Good Manufacturing Practices – İyi Üretim Uygulamaları), BRC (the British Retail Consortium – İngiliz Toptancılar Konsorsiyumu) Belgelendirme veya GFSI (Global Food Safety Initiative – Global Gıda Güvenliği Girişimi) veya IFS Food (International Featured Standards Food – Uluslararası Özel Standartlar-Gıda) veya FSMA (FDA Food Safety

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	44/46		

Modernization Act – Amerikan Gıda ve İlaç Otoritesi Gıda Güvenliği Modernizasyon Hareketi) vb. alanlarda belgeli olması,

- Müşteri organizasyonun daha önceden güvenilir ve izlenebilirliği sağlanmış bir Helal belgelendirme programına göre Helal belgesi sahibi olması,
- Çok sayıda personelin küçük bir çalışma alanında çalışıyor olması (ortak hatta çoklu üretim vb.),
- Kompleks olmayan ürün/hizmet/proseslerin varlığı,
- Müşteri organizasyonun HKKN ve/veya HACCP planı/çalışmaları konusunda tecrübeli olması, sisteminin olgunlaştırılmış olması,
- Müşteri organizasyonun personelinin genelindeki yüksek Helal bilinci ve hassasiyetinin hissedilebilir varlığı,
- Müşteri organizasyonun Helal üretim/hizmet/prosesleri konusundaki yasal mevzuat şartlarının basit veya kolay uygulanabilir olması,
- Müşteri organizasyonun Helal üretim/hizmet/proseslerinin oldukça düşük hijyen ve Helallik riskleri içermesi (Örn: Menba suları, tuz vb. ürünlerin üretimi) vd. benzer hususların varlığı.

- ✓ Müşteri organizasyonun faaliyeti birden fazla kapsama giriyorsa bu kapsamlardan asgari tetkikçi/gün sayısı en fazla olan dikkate alınır.
- ✓ İlgili bir belgelendirilmiş helal ürünün/işlemin/hizmetin veya yönetim sisteminin bulunmadığı durumlarda, tetkik süresi uzatılabilir. Bahsedilen sistemin ilgili olarak kabul edilebilmesi için, ilgili ürün/hizmet/süreç için gıda güvenliği kapsamını içermesi gerekir.
- ✓ Helal Gıda tetkiklerinde aşağıdaki faktörler göz önünde bulundurularak tetkik süresi arttırılabilir:
 - Komplike yerleşimler, birden fazla bina, Şube, ayrı bölümler vb.,
 - Tercüman gerektiren durumlar,
 - Ürün çeşitlerinin sayısı,
 - Üretim hatlarının sayısı,
 - Ürün geliştirme,
 - Kritik kontrol noktalarının sayısı,
 - Operasyonel ön gereksinim programlarının sayısı,
 - Kuruluş içi laboratuvar analizleri,

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	45/46		

6. REVİZYON İZLEME SAYFASI

Rev. No	Rev. Tarihi	Revizyon Açıklaması
1	18.01.2011	Birden Fazla Adreste Faaliyet Gösteren Firmaların denetim sürelerine ilişkin bölüm eklenmiştir
2	01.03.2011	Denetim süreleri (Aşama 1 enfazla %30 olacak şekilde) güncellenmiştir. Denetim zamanlarındaki indirim gerekçelerinin TNET 'Justify' Kutusuna yazılması
3	06.05.2011	Denetim günlerindeki ondalık durumlarda düzeltme yapıldı (fakat hiçbir durumda aşama 1 denetimi toplam denetimin %30'unu geçmemiştir)
4	27.09.2011	Denetim günlerindeki ondalık durumlarda düzeltme yapıldı (fakat hiçbir durumda aşama 1 denetimi toplam denetimin %30'unu geçmemiştir)
5	07.11.2011	Entegre denetimlerde her standard için indirimin %30'u geçmemesine dayalı beyan
6	08.04.2013	MD 11-2013 dökümanına göre entegre denetim gün süresi hesaplamalarında güncelleme yapılmıştır. MD 5- 2013 e göre personel sayısında yapılabilecek azaltma durumları belirtilmiştir
7	01.08.2013	Translated into English
8	26.09.2014	TURKAK plansız ve tanık denetimlerinde tespit edilen uygunsuzluk ve gözlemler doğrultusunda güncellenmiştir
9	12.12.2014	Genel revizyon
10	08.07.2015	Firma Ünvan değişikliği / Company Name changed
11	10.08.2015	TÜRKAK denetimi sonrası ISO 14001 denetim süreleri MD 5-2015 e göre güncellenmiştir.
12	29.08.2015	Karmaşıklık kategorisi tablosu ve vardiyalardaki proseslerle ilgili uygulama eklendi
13	20.10.2015	Genel Revizyon yapıldı
14	07.02.2018	27001 standardı eklendi. Aşama 2, Gözetim ve Yeniden Belgelendirme tetkiklerinin 1 günden az olmayacağı talimata eklendi.
15	26.11.2018	Genel Revizyon yapıldı. ISO 45001 ve ISO 50001 Standartları Eklendi. QSIPRO ekran kullanımları eklendi.
16	01.04.2019	ISO 27001 ile ilgili sistem güncellendi
17	22.07.2019	IAF MD 22:2018 e göre ISO 45001 karmaşıklık kategorileri ile, süre artırım ve azaltım gerekçeleri ilave edildi.
18	10.01.2020	Risk Sınıfları TÜRKAK R 40.05 Rehberine göre belirleneceği, ÇYS ve İSG Karmaşıklık kategorileri IAF MD5 e göre EA kodu bazında talimata yazıldı. ISO 27001 İş ve BT Karmaşıklığı Seviyesi Etkisini Belirleme metodu değiştirildi. QSIPRO ekranları ve artırma azaltma faktörleri güncellendi.
19	13.06.2022	ISO 20000-1, ISO 27701, ISO 22000 Standartları eklendi
20	12.20.2022	ISO 50001:2020 Revizyonuna göre adam günler düzenlendi. ISO 27701 ve ISO 20000-1 Adam Günleri Türkak Rehberlerine göre düzenlendi.
21	02.01.2023	Helal Belgelendirme Sistemi Tetkik Süresinin Belirlenmesi ile İlgili Kısımlar eklendi

Dok. No	QSI-TL.04	Hazırlayan	Onaylayan
İlk Yayın Tarihi	10.05.2010		
Revizyon Tarihi	02.01.2023		
Revizyon No	21		
Sayfa No/Top. Sayfa	46/46		